

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Katedra trestního práva

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Metodika vyšetřování sexuálních trestných činů

Lucie Křenková

Plzeň 2018

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Katedra trestního práva

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Metodika vyšetřování sexuálních trestných činů

Lucie Křenková

Studijní program: Právo a právní věda
Studijní obor: Právo
Vedoucí práce: doc. JUDr. František Vavera, Ph.D., LL.M.
Katedra trestního práva
Fakulta právnická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2018

„Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci zpracovala samostatně, a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala způsobem ve vědecké práci obvyklým.“

Plzeň, březen 2018

.....
Lucie Křenková

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu svojí práce, doc. JUDr. Františku Vaverovi, Ph.D., LL.M., za odborné rady a čas, který mi věnoval při vedení mojí práce.

Anotace

Tématem mojí práce je metodika vyšetřování sexuálních trestných činů. Cílem mojí práce je charakterizovat trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, popsat typické způsoby páchaní trestných činů, motivy sexuálních trestných činů a stopy typické u sexuálních trestných činů. Dále se práce zaměřuje na typické vyšetřovací situace, zvláštnosti předmětu vyšetřování, podněty k vyšetřování a úkony spojené s vyšetřováním těchto trestných činů. V závěru práce jsou uvedena aktuální statistická data spojená s problematikou sexuálních trestných činů.

Klíčová slova

Sexuální trestné činy, mravnostní kriminalistika, vyšetřování trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, znásilnění, sexuální nátlak, pohlavní zneužití, pornografie, oběti, pachatelé, stopy.

Abstract

The topic of my work is the method of investigation of sexual criminal acts. The aim of my work is to characterize crimes against human dignity in the sexual field, describe to typical ways how crimes are committed, the motives of sexual crimes and the traces typical for sexual offenses. In addition, the thesis is focused on typical investigative situation, peculiarities of the subject of the investigation, suggestions for investigations and activities related to the investigation of these crimes. At the end of the thesis, there are presented the current statistics related to the issue of sexual crimes.

Keywords

Sexual offenses, moral criminology, criminal investigations against human dignity in sex, rape, sexual coercion, sexual abuse, pornography, victims, perpetrators, traces.

Obsah

1.	Úvod.....	1
2.	Sexuální trestné činy v historii.....	3
3.	Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti.....	5
3.1.	Znásilnění.....	6
3.2.	Sexuální nátlak.....	8
3.3.	Pohlavní zneužití.....	10
3.4.	Soulož mezi příbuznými.....	11
3.5.	Kuplířství.....	12
3.6.	Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí.....	13
3.7.	Šíření pornografie.....	14
3.8.	Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií.....	16
3.9.	Zneužití dítěte k výrobě pornografie.....	17
3.10.	Účast na pornografickém představení.....	18
3.11.	Navazování nedovolených kontaktů s dítětem.....	18
3.12.	Související trestné činy.....	20
4.	Metodika vyšetřování.....	22
5.	Typické způsoby páchaní sexuálních trestných činů.....	23
6.	Pachatelé sexuálních trestných činů.....	25
7.	Oběti sexuálních trestných činů.....	31
8.	Stopy typické pro sexuální trestné činy.....	34
9.	Typické vyšetřovací situace.....	36
10.	Zvláštnosti předmětu vyšetřování.....	38
11.	Podněty k vyšetřování.....	39
12.	Úkony spojené s vyšetřováním sexuálních trestných činů.....	40
13.	Prevence sexuálních trestných činů.....	49
14.	Statistické údaje.....	52
15.	Závěr.....	56
16.	Resumé.....	58
17.	Seznam použité literatury.....	59
17.1.	Prameny.....	59
17.2.	Literatura.....	59
17.3.	Časopisy.....	61
17.4.	Ostatní.....	61

1. Úvod

Téma mojí práce, metodika vyšetřování sexuálních trestných činů, jsem si vybrala, protože se jedná o problematiku velmi aktuální a také velmi závažnou. K sexuálním trestným činům dochází v okolí každého z nás, jejich případy vidíme velmi často v médiích a na internetu. Jedná se o jedny z nejzávažnějších trestných činů, protože po jejich spáchání zůstávají obětem následky nejen na těle, ale i na duši. Následky pro oběti sexuálních trestných činů mohou být poměrně fatální a ovlivnit celý život oběti, což je významné především u dětských obětí, u kterých je narušen jejich vývoj. Oběti těchto trestných činů si obvykle nemohou pomoci samy, ale pomoci od ostatních se jim často nedostane, protože o činu nikomu neřeknou, a to ze strachu nebo studu.

Ve svojí práci se chci nejprve stručně podívat na jistě pestrou historii sexuálních trestných činů. Dále se zaměřím na stručný popis jednotlivých trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti. Poté se již zaměřím na metodiku vyšetřování sexuálních trestných činů, kde se podívám na některé typické způsoby páchaní činů. Následující kapitola se bude věnovat velmi zajímavé problematice pachatelů sexuálních trestných činů, jejichž osobnosti a motivace jsou často až neuvěřitelné. Samostatnou kapitolou jsou také oběti sexuálních trestných činů, kterým sexuální trestné činy mohou nevratně změnit celý život. Dále se podívám na stopy typické pro trestné činy se sexuálním podtextem, u kterých je v podstatě nejzajímavější metoda DNA, díky které je možné přesně identifikovat pachatele trestného činu. Typické vyšetřovací situace při vyšetřování sexuálních trestných činů, které obsahuje další kapitola mojí práce, jsou tři, a pro vyšetřovatele nejsložitější je situace, kdy není jisté, že k danému činu skutečně došlo. Dále se budu zabývat zvláštnostmi předmětu vyšetřování, získanými podněty k vyšetřování, úkony spojenými s vyšetřováním těchto trestných činů a prevencí sexuálních trestných činů. Na závěr bych si ráda vyhledala několik statistických údajů, které se týkají problematiky.

Cílem mojí práce je vytvořit dostatečně ucelený popis metodiky vyšetřování sexuálních trestných činů a upozornit na jevy specifické pro toto vyšetřování. Tedy základním cílem mé práce je systémově popsat podle dostupné literatury metodiku vyšetřování dané trestné činnosti do podoby diplomové práce. Jako své subcíle jsem si stanovila zejména popsat charakteristiku daných

trestných činů z pohledu trestního práva a též např. jednotlivé typové stopy v rámci metodiky vyšetřování či postupy vyšetřování.

Pokud se jedná o metody práce, k vypracování je nejprve nutné získat potřebné podklady z dostupné literatury, odborných publikací a článků. Z těch poté pomocí metody analýzy zvolím metodou komparace informace, které jsou vhodné k použití do mojí práce. Pomocí metody syntézy potom spojím informace do mojí práce tak, aby podaly ucelený pohled na problematiku metodiky vyšetřování sexuálních trestných činů.

2. Sexuální trestné činy v historii

Již od počátku lidské civilizace je lidské chování ovlivňováno sexualitou a žádné, ať již sebeběpřísnější tresty, jako například hrozba katem, nebyly silnější, než sexuální touha, vedoucí mnohdy až k znásilnění nebo jiným sexuálním trestným činům. Klasifikace těchto činů vždy odpovídala společenské vyspělosti, založené na náboženských, morálních a etických normách dané doby.

V období před zavedením instituce manželství bylo znásilnění běžným způsobem, jak si najít ženu a vyhnout se námluvám. Po zavedení manželství se neposkvrněnost manželky stala významným kritériem při ženichově výběru a znásilnění bylo vnímáno jako „znehodnocení majetku“, pro nějž se bude jen stěží hledat vhodný kupec.¹ Trest pro pachatele tohoto znásilnění pak často spočíval v povinnosti vzít si znásilněnou ženu za manželku, již ženatý muž potom obvykle dostával trest smrti. Obecně je možné říct, že ve starověku i na počátku středověku nebylo znásilnění chápáno jako zločin proti znásilněné ženě, ale spíše jako majetkový trestný čin, který ohrozil čest rodiny znásilněné.

K zásadnímu přelomu, kdy znásilnění začalo být chápáno jako trestný čin na ženě, došlo zhruba ve 12. století. Později v období od 16. do 18. století představovaly sexuální zločiny až jednu třetinu ze všech spáchaných trestných činů. Nejčastějšími z nich byly zločiny cizoložství a bigamie, zatímco násilných sexuálních trestných činů na ženách bylo minimum. K těmto trestným činům pak často docházelo během válečných konfliktů, kdy ovšem bylo potrestání vojáka za znásilnění nebo jiný násilný sexuální trestný čin vůči ženě nereálným.

Zajímavou úpravu přinesl například Tereziánský zákoník z roku 1768, který popravou mečem trestá také toho, kdo sexuálně motivovanému trestnému činu pomohl. Žena obviněná ze smilstva (cizoložství) získává díky zákoníku možnost bránit se tím, že byla znásilněna. Toto bylo ženami zneužíváno, jak se můžeme dočíst ze zachovaných pramenů.² O devatenáct let později přináší Josefský hrdelní řád přesný soupis trestných činů a trestů za ně, díky čemuž končí stíhání dle volné úvahy soudců. Tento zákon upravuje také například únos jeptišky nebo znásilnění křesťanky židem, přičemž za oba tyto činy hrozilo pachateli stětí hlavy a upálení.

---

¹ KOVÁŘ, Petr. Sexuální agrese: znásilnění z pohledu medicíny a práva. Praha: Maxdorf, c2008. Jessenius. s. 10. ISBN 978-80-7345-161-5.

² FRANCEK, Jindřich. Zločin a sex v českých dějinách: manželské spory a sexuální kriminalita v raném novověku. V Praze: Rybka Publishers, 2000. ISBN 80-86182-29-0.

Mezi lety 1852 a 1949 na našem území platil Císařský patent, který upravoval trestný čin smilstva, zprznění (dnes trestný čin pohlavního zneužívání), násilné smilstvo (dnes znásilnění) a další zločiny. V roce 1949 byl nahrazen trestním zákonem č. 86/1950 Sb., ale skutkové podstaty a způsoby potrestání se příliš nezměnily.³ Za zásadní změnu můžeme označit změnu z násilného smilstva na znásilnění, protože násilné smilstvo nemohl vykonat manžel na vlastní manželce, zatímco znásilnění již ano. Až do roku 1950 bylo také trestáno cizoložství a dokonce až v roce 1990 došlo k odstranění trestního postihu za homosexualitu.⁴ Z globálního hlediska poté můžeme za průlomovou změnu považovat vyřešení rasové otázky, týkající se především znásilňování černošských otrokyň v Americe. Ke znásilňování těchto žen mnohdy docházelo kvůli plození dalších otroků a tím zisku dalších pracovních sil a majetku.

Dalším trestním zákonem platným na našem území byl trestní zákon účinný od roku 1962, který byl za dobu svojí účinnosti mnohokrát novelizován. K poslední změně v úpravě trestního práva u nás došlo přijetím nového trestního zákoníku, zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (*dále jen „trestní zákoník“*), který nabyl účinnosti 1.1.2010 a je platný dodnes. Zákoník se skládá z obecné a zvláštní části, přičemž obecná část obsahuje společná ustanovení pro všechny trestné činy a zvláštní část obsahuje soupis trestných činů, rozdělených podle typu zákonem chráněného zájmu do 13 hlav. Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti spadají do hlavy třetí.

Klasifikace sexuálních trestných činů a trestů za ně se neustále vyvíjí i v dnešní době. Příkladem můžou být změny v pohledu na registrované partnerství, četné úpravy v legislativě týkající se dětské pornografie, prostituce, stalkingu, či práv sexuálních menšin (gay, lesbické, bisexuální či transgender menšiny).⁵

---

³ UZEL, Radim a Miroslav MITLÖHNER. Vybrané otázky lidské sexuality: texty k sociální práci. Hradec Králové: Gaudeamus, 2007. ISBN 978-80-7041-609-9.

⁴ ŠÁMAL, Pavel, Oto NOVOTNÝ, Tomáš GRIVNA, Jiří HERCZEG, Marie VANDUCHOVÁ a Rudolf VOKOUN. *Trestní právo hmotné*. 8., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. s. 618. ISBN 978-80-7552-358-7.

⁵ KOVÁŘ, Petr. Sexuální agrese: znásilnění z pohledu medicíny a práva. Praha: Maxdorf, c2008. Jessenius. s. 14. ISBN 978-80-7345-161-5.

3. Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti

Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti lze popsat jako „chování jednotlivce, překračující normy sexuální morálky dané společností, které jsou ve svém minimu kodifikované zákonem, je to sexuální chování překračující zákonem vymezené hranice, které poškozují člověka a jeho zájmy“⁶, současně můžeme říci, že se jedná o „čin, který nějakým způsobem souvisí s pohlavním vzrušením pachatele a objektu“⁷.

Tyto trestné činy patří do třetí hlavy zvláštní části trestního zákoníku (§185 – 193b) a můžeme je rozdělit na trestné činy ohrožující svobodu rozhodování v oblasti pohlavního života (např. znásilnění, sexuální nátlak), dále činy ohrožující zdravý mravní a tělesný vývoj dětí (svádění dítěte k pohlavnímu styku, pohlavní zneužití, aj.) a trestné činy, které ohrožují mravní zásady (kuplířství, výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií apod.)⁸. Všechny tyto trestné činy řadíme mezi nejzávažnější trestné činy, které mají největší škodlivost. Škodlivost těchto činů spočívá v bezprostředním dopadu na chráněný zájem (život a zdraví člověka, mravní vývoj mládeže, svoboda v rozhodování o sexuálních stycích, aj.). Kromě bezprostředního dopadu u těchto trestných činů hrozí také někdy až doživotní následky, jako například vývojové psychické poruchy, traumatizující poškození, apod.

Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti jsem si zvolila proto, že se z mého pohledu jedná o jedny z nejzávažnějších trestných činů, u kterých bychom se měli nejvíce snažit o jejich zamezení, protože mají vážný dopad na fyzické i psychické zdraví obětí.

---

^{6,7} WEISS, Petr. *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika, léčba*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2008. s. 12, 29. ISBN 978-80-7367-419-9.

⁸ *POMOC OBĚTEM TČ: Sexuální a mravnostní trestné činy* [online]. Policie ČR [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/sexualni-a-mravnostni-trestne-ciny.aspx>

3.1. Znásilnění

Podle Světové zdravotnické organizace je znásilnění možné popsat jako fyzické či jiné donucení k sexuálnímu kontaktu (penetraci vulvy nebo řitního otvoru pyjem, jinou částí těla nebo věcí) bez souhlasu jednoho z partnerů.⁹ Podle §185 trestního zákoníku se trestného činu znásilnění dopustí ten, kdo jiného násilím nebo pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu styku, nebo kdo k takovému činu zneužije jeho bezbrannosti.¹⁰

a) objekt trestného činu znásilnění

Objektem trestného činu znásilnění je právo člověka svobodně se rozhodovat o svém pohlavním životě.

b) předmět útoku trestného činu znásilnění

Předmětem útoku trestného činu znásilnění mohou být všechny osoby bez rozdílu věku, způsobu života, vospělosti. Předmětem může být také osoba, žijící s pachatel v manželském nebo partnerském svazku. Pokud je trestný čin spáchán na dítěti (nebo dokonce dítěti mladším 15-ti let), jedná se o důvod k použití přísnější sazby.¹¹ Poměrně novým je znásilnění muže, které až do novely trestního zákona z roku 2001 nebylo možné spáchat (trestný čin se posuzoval jako vydírání). Díky této novele je možné spáchat homosexuální i heterosexuální znásilnění muže a dále došlo k rozšíření postihu u znásilnění, kdy původně bylo možné spáchat znásilnění pouze souloží, zatímco nyní postačí i jiný obdobný pohlavní styk. Od roku 2010 tento termín byl rozšířen a mluvíme již o „souloží nebo jiném pohlavním styku provedeným způsobem srovnatelným se souloží“. Konkrétně zde můžeme hovořit o přinucení k análnímu nebo orálnímu sexu, které se dříve klasifikovalo jako omezování osobní svobody s příslušejícím podstatně nižším trestem, než jaký hrozí u znásilnění.¹²

c) objektivní stránka trestného činu znásilnění

Na základě ustanovení §185 trestního zákoníku je objektivní stránka trestného činu znásilnění naplněna, pokud pachatel jiného násilím nebo

⁹ *Media centre: Violence against women* [online]. World Health Organization, 2017 [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs239/en/>

¹⁰ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5. s.1834

¹¹ ŠÁMAL, Pavel, Oto NOVOTNÝ, Tomáš GRIVNA, Jiří HERCZEG, Marie VANDUCHOVÁ a Rudolf VOKOUN. *Trestní právo hmotné*. 8., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-358-7. s. 620

¹² *Vývoj právní úpravy znásilnění v ČR* [online]. Petra Holá, 2017 [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <http://www.petami.estranky.cz/clanky/zeny--muzi-a-spolecnost/vyvoj-pravni-upravy-znasilneni-v-cr.html>

pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu styku *nebo* k takovému činu zneužije jeho bezbrannosti.¹³ Tento trestný čin můžeme charakterizovat jako trestný čin s dvojí jednáním (násilné jednání + vykonání pohlavního styku). Vzhledem k tomu, že trestný čin znásilnění je dokonán až vykonáním pohlavního styku, pokud pachatel vykoná pouze první část tohoto činu (násilné jednání), dopustí se kvalifikovaného pokusu. Pachateli tak zaniká trestní odpovědnost za trestný čin znásilnění¹⁴, ale zůstává trestně odpovědným za dokonání trestný čin vydírání¹⁵. Příprava trestného činu znásilnění poté obvykle naplňuje skutkovou podstatu trestného činu omezování osobní svobody.¹⁶ Spolupachatelem trestného činu znásilnění se stává ten, kdo se zúčastní na alespoň jedné ze dvou výše zmiňovaných fází.¹⁷

Násilí představuje fyzickou sílu, kterou pachatel musí použít k překonání odporu oběti. **Pohrůzka násilí nebo pohrůzka jiné těžké újmy** představuje nebezpečí násilí, které bude použito proti oběti trestného činu v budoucnosti. Za jinou těžkou újmu je považována mimo jiné újma na cti, dobré pověsti nebo rodinném životě.¹⁸ **Donucení** znamená překonání odporu oběti znásilnění, a to i méně intenzivního. Často totiž dochází k situacím, kdy se oběť přestane během znásilnění bránit (ze strachu, z vyčerpání, apod.), ale nejedná se o svolení s pohlavním stykem. Odpor znásilňované osoby může být ve formě pokusu o útěk oběti před pachatelem, volání o pomoc, užití lsti nebo ve formě fyzického odporu, jako například kopání, kousání nebo odstrkování pachatele.¹⁹ **Bezbrannost** je stav, kdy se oběť trestného činu není schopna nijak bránit. Dotyčný v tomto stavu není schopný správně vnímat a projevovat svoji vůli. Jedná se typicky o nízký věk dítěte, opožděný vývoj osoby, opilost, nemoc, spánek, spoutání, či například gynekologické vyšetření. Pokaždé, kdy dojde k pohlavnímu styku využitím bezbrannosti oběti, jedná se o trestný čin znásilnění. Pokud pachatel využije omylu osoby o svojí identitě, nejedná se o zneužití bezbrannosti a při vykonání

---

¹³ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5. s.1834

¹⁴ Ustanovení §21 odst. 3 trestního zákoníku

¹⁵ Ustanovení §175 trestního zákoníku

¹⁶ Ustanovení §171 trestního zákoníku

^{17,19,21} JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2017. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-236-3. s. 596

¹⁸ ŠÁMAL, Pavel, Oto NOVOTNÝ, Tomáš GRIVNA, Jiří HERCZEG, Marie VANDUCHOVÁ a Rudolf VOKOUN. *Trestní právo hmotné*. 8., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-358-7. s. 620

²⁰ Ustanovení §181 odst. 1 písm b) trestního zákoníku

pohlavního styku půjde o trestný čin poškození cizích práv²⁰. K takovému omylu může dojít například pokud oběť trestného činu považuje pachatele za svého manžela, i když jím ve skutečnosti není.²¹ Za **pohlavní styk** považujeme jakékoli uspokojení pohlavního pudu na těle jiné oběti. Pohlavní styk můžeme rozdělit na soulož (spojení pohlavních orgánů muže a ženy, i částečné), jiný pohlavní styk provedený způsobem srovnatelným se souloží (orální nebo anální styk) a ostatní formy pohlavního styku (ohmatávání genitálií, apod.).

d) subjekt trestného činu znásilnění

Subjektem trestného činu znásilnění může být fyzická i právnická osoba.²²

e) subjektivní stránka trestného činu znásilnění

Trestný čin znásilnění řadíme mezi úmyslné trestné činy.

3.2. Sexuální nátlak

Trestný čin sexuální nátlak je specifikovaný v §186 trestního zákoníku: „Kdo jiného násilím, pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu sebeukájení, k obnažování nebo jinému srovnatelnému chování, nebo kdo k takovému chování přiměje jiného zneužívaje jeho bezbrannosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta nebo zákazem činnosti. Stejně bude potrestán pachatel, který přiměje jiného k pohlavnímu styku, k pohlavnímu sebeukájení, k obnažování nebo jinému srovnatelnému chování zneužívaje jeho závislosti nebo svého postavení a z něho vyplývající důvěryhodnosti nebo vlivu.“²³

a) objekt trestného činu sexuálního nátlaku

Objektem trestného činu je svoboda rozhodování v sexuální oblasti.

b) předmět útoku trestného činu sexuálního nátlaku

Předmět útoku je shodný jako u trestného činu znásilnění.

c) objektivní stránka trestného činu sexuálního nátlaku

Ustanovení §186 trestního zákoníku obsahuje dvě skutkové podstaty. První skutková podstata spočívá v tom, že pachatel násilím, pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy donutí jiného k pohlavnímu sebeukájení, k obnažování

---

²² Ustanovení §7 zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů

²³ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5.s.1849,1850

nebo jinému srovnatelnému chování nebo přiměje jiného k takovému chování zneužívaje jeho bezbrannosti. Od znásilnění se sexuální nátlak liší podobou vynucovaného sexuálního chování. Sexuální chování oběti spatřujeme v **pohlavním sebeukájení**, což je chování, při kterém dotyčný ukájí sám sebe pomocí dráždění vlastních pohlavních orgánů (masturbace, onanie, ipsace); v **obnažování**, kdy jsou pachatelé odhalováni především eroticky zajímavé části těla a v **jiném srovnatelném chování**. Za toto chování považujeme například sexuálně patologické praktiky, které spočívají v sadistickém nebo masochistickém jednání, pissing, erotické tance, předvádění erotických póz a podobně. U těchto forem sexuálního chování nedochází k přímému fyzickému kontaktu mezi obětí a pachatelem trestného činu, v čemž je rozdíl mezi sexuálním nátlakem a znásilněním.²⁴

Druhá základní skutková podstata spočívá v tom, že pachatel jiného přiměje k pohlavnímu styku, k pohlavnímu sebeukájení, k obnažování nebo jinému srovnatelnému chování zneužívaje jeho závislosti nebo svého postavení a z něho vyplývající důvěryhodnosti nebo vlivu. Tato skutková podstata má stejný cíl, který pachatel trestného činu sleduje, ale liší se v použitém prostředku. Tím je existence vztahu mezi obětí a pachatelem nebo určitá nadřazenost pachatele nad obětí.²⁵ Jako **zneužití závislosti** si můžeme představit stav, kdy je osoba oběti v určitém smyslu odkázána na osobu pachatele, což omezuje svobodu jejího rozhodování. Tohoto omezení pachatel využije k provedení svých sexuálně motivovaných úmyslů. Pokud by však použil k vynucení násilí nebo pohrůžku násilí, jednalo by se již o znásilnění. Obdobně tomu je u **zneužití postavení a z něho vyplývající důvěryhodnosti nebo vlivu**, kdy pachatel je pro oběť autoritou, vzorem, někým, koho oběť obdivuje, důvěřuje mu.²⁶

d) subjekt trestného činu sexuální nátlak

Subjektem trestného činu znásilnění může být pouze osoba, na které je oběť závislá nebo osoba v postavení specifikovaném ve skutkové podstatě trestného činu.

e) subjektivní stránka trestného činu sexuální nátlak

Trestný čin znásilnění řadíme mezi úmyslné trestné činy.

---

^{24,25} ŠÁMAL, Pavel, Oto NOVOTNÝ, Tomáš GŘIVNA, Jiří HERCZEG, Marie VANDUCHOVÁ a Rudolf VOKOUN. *Trestní právo hmotné*. 8., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-358-7. s.623

²⁶KUCHTA, Josef. *Kurs trestního práva: trestní právo hmotné : zvláštní část*. V Praze: C.H. Beck, 2009. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-047-8.

3.3. Pohlavní zneužití

Jedná se o trestný čin, který chrání děti ve věku do patnácti let před předčasným sexuálním životem. Trestní zákon popisuje pohlavní zneužití jako vykonání soulože nebo jiné pohlavní zneužití dítěte do patnácti let. Zákon dětem přisuzuje tzv. absolutní sexuální nedotknutelnost, což znamená, že děti jsou chráněny i proti jejich vůli, a že pachatele nezavazuje trestní odpovědnosti ani souhlas oběti, ani to, že pohlavní zneužití nezanechá na oběti následky.²⁷

a) objekt trestného činu pohlavního zneužití

Objektem trestného činu je mravní a tělesný vývoj dětí.

b) předmět útoku trestného činu pohlavního zneužití

Předmětem útoku trestného činu pohlavního zneužití může být pouze dítě, které je mladší 15 let. Pohlaví dítěte a jeho fyzická vyspělost nejsou významné.

c) objektivní stránka trestného činu pohlavního zneužití

Objektivní stránka spočívá ve vykonání soulože s dítětem mladším patnácti let nebo v pohlavním zneužití tohoto dítěte provedeném jiným způsobem. Jako **jiný způsob pohlavního zneužití** si můžeme představit jakýkoli intenzivnější zásah do pohlavní oblasti oběti. Pod jiný způsob pohlavního zneužití dítěte řadí aktivní činnost pachatele (orální styk, anální styk, ohmatávání nebo líbání pohlavní orgánů nebo prsou, atd.), ale i aktivní jednání oběti (ohmatávání pohlavního údu pachatele).²⁸ Přísnější trest hrozí pachateli, který se trestného činu dopustí na dítěti, které je svěřeno do jeho dozoru nebo při zneužití jeho závislosti nebo svého postavení a z něho vyplývající důvěryhodnosti nebo vlivu.²⁹

d) subjekt trestného činu pohlavního zneužití

Subjektem může být jakákoli fyzická nebo právnická osoba.

e) subjektivní stránka trestného činu pohlavního zneužití

Pohlavní zneužití je trestným činem úmyslným. Úmysl pachatele musí obsahovat i věk oběti, přičemž postačí úmysl nepřímý. Pokud se však pohlavního zneužití pachatel dopustí na osobě, u které se domnívá, že je starší, než patnáct let (například díky vyspělosti oběti), jedná se o omyl, který znemožňuje úmyslné zavinění a čin se stává beztrestným. Pokud by však došlo k opaku, kdy by se

²⁷ *Policie České republiky – KŘP hlavního města Prahy: Pohlavní zneužití* [online]. Policie ČR, 2018 [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/zajimava-temata-pohlavni-zneuzeni.aspx>

^{28,30} ŠÁMAL, Pavel, Oto NOVOTNÝ, Tomáš GRIVNA, Jiří HERCZEG, Marie VANDUCHOVÁ a Rudolf VOKOUN. *Trestní právo hmotné*. 8., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-358-7. s.624,625

²⁹ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5. s.1859,1860

pachatel domníval, že osobě je méně, než patnáct let a ve skutečnosti by osoba byla starší, dopustil by se v tomto případě pachatel pokusu trestného činu pohlavního zneužití.

U trestného činu pohlavního zneužití často dochází k jednočinnému souběhu s trestným činem ohrožování výchovy dítěte (§201 trestního zákoníku), svádění k pohlavnímu styku (§202 trestního zákoníku) nebo soulože mezi příbuznými (§188 trestního zákoníku).³⁰

Známým je případ vedoucích oddílů Malý princ, kdy dva vedoucí dětského oddílu pro děti především ze sociálně slabších rodin a dětských domovů, maskovali pohlavní zneužívání za indiánské hry. Oběma z nich byla diagnostikována homosexuální pedofilie, jednomu z nich dokonce masochismus. První z obžalovaných zneužil jednoho chlapce a pořizoval pornografické fotografie dalších dětí. Druhý se při hrách s dětmi nechával od dětí mučit (dětí mu kapaly horký vosk na tělo včetně přirození, apod.), přičemž nejmladšímu z dětí bylo pouhých šest let.³¹

3.4. Soulož mezi příbuznými

Z historie známe mnoho případů, kdy se manželé stávali nejbližší příbuzní, častokrát dokonce bratři se sestrami. Takovéto vztahy již v dnešní době označujeme jako incestní a jsou pro nás morálně nepřijatelné. Sexuální vztahy mezi příbuznými jsou u nás zákonem zakázány a to nejen kvůli morálnímu hledisku, ale také kvůli degeneraci dětí zrozených z těchto svazků.

a) objekt trestného činu soulože mezi příbuznými

Objektem je v tomto případě zásada, která nedovoluje pohlavní styk mezi příbuznými. Jak již bylo řečeno, důvodem zákonné ochrany je morálka (ochrana lidské důstojnosti) a současně obava o degeneraci dětí zplozených mezi příbuznými.

b) předmět útoku trestného soulože mezi příbuznými

Předmětem trestného činu je vykonání soulože (nikoli jiného pohlavního styku) mezi příbuznými.

---

³¹ *Lidovky.cz: Zneužili 18 chlapců. Trest-podmínka a 4,5 roku* [online]. 2008 [cit. 2018-03-09]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/zneužili-18-chlapcu-trest-podminka-a-4-5-roku-fju-/zpravy-domov.aspx?c=A080411_113210_ln_domov_svo

c) objektivní stránka trestného činu soulože mezi příbuznými

Objektivní stránkou je vykonání soulože mezi příbuznými v přímém pokolení nebo sourozenci. U sourozenců se jako protizákonný počítá styk mezi sourozenci plnorodými (oba mají stejné rodiče) i mezi sourozenci polorodými (sourozenci mají společného pouze jednoho z rodičů).

d) subjekt trestného činu soulože mezi příbuznými

Pachatelem trestného činu soulože mezi příbuznými jsou oba příbuzní, vykonávající soulož, pokud jsou oba trestně způsobilý. Na trestní odpovědnost nemá žádný vliv, zda se souloží oba příbuzní souhlasili, ani to, jestli mezi sebou mají příbuzní nějaký citový vztah.

e) subjektivní stránka trestného činu soulože mezi příbuznými

Jedná se o úmyslný trestný čin. Pokud příbuzní neví, že jsou příbuznými, nejsou za tento trestný čin trestně odpovědní.³²

3.5. Kuplířství

Jedná se o trestný čin, při kterém kuplíř přesvědčí nebo přinutí jinou osobu k provozování prostituce nebo na prostituci jiné osoby vydělává. Prostituce sama o sobě v naší republice trestnou není, pouze její doprovodné jevy.

a) objekt trestného činu kuplířství

Objekty kuplířství jsou hned dva – zájem na ochraně lidské mravnosti a svobodné lidské rozhodování o pohlavním životě. Jinak tomu ale bylo v předchozí právní úpravě, kdy trestný čin kuplířství spadal do hlavy páté trestního zákoníku, ve kterém byl upraveny trestné činy hrubě narušující občanské soužití. Objektem tohoto trestného činu bylo občanské soužití z hlediska mravnosti a svobodného rozhodování člověka.³³

b) objektivní stránka trestného činu kuplířství

Objektivní stránka kuplířství může být ve formě přiměnění, zjednání, najmutí, zlákáni nebo svedení jiného k provozování prostituce nebo ve formě kořistění z prostituce provozované jiným.³⁴

---

³² ŠÁMAL, Pavel, Oto NOVOTNÝ, Tomáš GRIVNA, Jiří HERCZEG, Marie VANDUCHOVÁ a Rudolf VOKOUN. *Trestní právo hmotné*. 8., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-358-7. s. 625,626

³³ KUČHTA, Josef. *Kurs trestního práva: trestní právo hmotné : zvláštní část*. V Praze: C.H. Beck, 2009. Beckovy právnícké učebnice. ISBN 978-80-7400-047-8.

³⁴ Ustanovení §189 trestního zákoníku

Prostituce znamená poskytování sexuálních služeb za protihodnotu, tradičně ve finanční formě. Prostituci známe ženskou, mužskou, ale i dětskou. K trestání prostituce existují tři přístupy. Prvním je *abolice*, kdy není samostatná prostituce řešena, ale stát se zabývá průvodními jevy prostituce, jakými je například obchod se ženami nebo kuplířství. Tento přístup známe z našeho právního řádu. Dalším přístupem je *represe*, která trestá přímo prostituci.³⁵ Posledním je *reglementace*, při které je prostituce regulována zákonem. Tento přístup můžeme vidět například v Německu a obvykle se od něj očekává snížení zdravotních rizik nebo zdanění příjmů prostitutek a prostitutů. **Kořistěním z prostituce** rozumíme získávání majetkového prospěchu z prostituce, jakýmkoli způsobem. Trestné je tedy například i poskytování ubytování za účelem prostituce nebo převážení zákazníků k prostitutkám, postačuje tedy umožňování provozování prostituce.³⁶

c) subjekt trestného činu kuplířství

Spáchat tento trestný čin může jakákoli fyzická nebo právnická osoba. Pachatelem se může stát muž i žena.

d) subjektivní stránka trestného činu kuplířství

Trestný čin kuplířství lze spáchat pouze úmyslně.

3.6. Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí

Z počátku je nutné odlišit tento trestný čin od prostituce jako takové, která na našem území trestnou není, protože neexistuje žádný celorepublikový právní předpis, který by prostituci upravoval (povoloval, ani zakazoval). Jedinou úpravu mohou připravit obce pomocí svých obecně závazných vyhlášek, kterými mohou zakázat prostituci na svém území a za jejichž porušení je spáchán přešupek.³⁷ Jediným trestným činem je tedy od roku 2010 nový trestný čin prostituce ohrožující mravní vývoj dětí.

a) objekt trestného činu prostituce ohrožující mravní vývoj dětí

Zákon tímto trestným činem chrání děti před projevy prostituce v bezprostřední blízkosti škol a jiných obdobných zařízení a míst, kde se vyskytují

³⁵ *Národní informační centrum pro mládež: Prostituce - charakteristika* [online]. Barbora Bělíková, 2017 [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: <http://www.nicm.cz/prostituce-charakteristika>

³⁶ ŠÁMAL, Pavel, Oto NOVOTNÝ, Tomáš GRIVNA, Jiří HERCZEG, Marie VANDUCHOVÁ a Rudolf VOKOUN. *Trestní právo hmotné*. 8., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-358-7. s. 626

³⁷ Nález Ústavního soudu Pl. ÚS 69/04 ze dne 8.3.2007. Dostupné z <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=Pl-69-04>

děti, tedy osoby mladší osmnácti let. Toto ustanovení trestního zákona má za cíl ochranu mravního vývoje dětí.

- b) objektivní stránka trestného činu prostituce ohrožující mravní vývoj dětí

Jedná se o trestný čin, který má dvě skutkové podstaty a řadíme jej mezi trestné činy ohrožovací. První skutkovou podstatu nalezneme v §190, odstavci prvním trestního zákoníku a spočívá v provozování prostituce v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení nebo místa, které je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí. Druhou skutkovou podstatou specifikovanou ve druhém odstavci téhož paragrafu trestního zákoníku je organizování, střežení nebo jiný způsob provozování prostituce v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení nebo místa, které je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí. Specifikaci škol a školských zařízení nalezneme v §7 školského zákona³⁸, podle kterého mezi tyto instituce patří školská účelová zařízení, školská poradenská zařízení, školská stravovací zařízení, ubytovací zařízení jako domovy mládeže nebo internáty, dětské domovy, diagnostické ústavy, aj. Jako jiná obdobná zařízení si můžeme představit výchovné rekreační tábory, domovy pro osoby se zdravotním postižením pro děti a mládež, zařízení odborného poradenství pro péči o děti, apod.³⁹

- c) subjekt trestného činu prostituce ohrožující mravní vývoj dětí

Pachatelem může být fyzická i právnická osoba.

- d) subjektivní stránka trestného činu prostituce ohrožující mravní vývoj dětí

Jedná se o úmyslný trestný čin.

3.7. Šíření pornografie

- a) objekt trestného činu šíření pornografie

Objektem trestného činu šíření pornografie je zájem na ochraně mravní výchovy dětí, ale i na ochraně mravnosti dospělých. Trestní zákoník chrání potencionální dětské oběti před tzv. prostou pornografií ve vztahu k osobám mladším 18 let a dospělé osoby před obtěžováním tzv. tvrdou pornografií (neúcta

---

³⁸ Ustanovení §7 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších zákonů

³⁹ KUCHTA, Josef. *Kurs trestního práva: trestní právo hmotné : zvláštní část*. V Praze: C.H. Beck, 2009. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-047-8.

k člověku, pohlavní styk se zvířetem, apod.). Trestání tohoto trestného činu je určitým omezením základního lidského práva na svobodu projevu a práva vyhledávat a šířit informace.⁴⁰

b) objektivní stránka trestného činu šíření pornografie

Trestný čin šíření pornografie má dvě skutkové podstaty. Tohoto trestného činu se dopustí jednak ten, kdo vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, činí veřejně přístupným, zprostředkuje, uvede do oběhu, prodá nebo jinak jinému opatří fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, v němž se projevuje násilí či neúcta k člověku, nebo které popisuje, zobrazuje nebo jinak znázorňuje pohlavní styk se zvířetem. U druhé skutkové podstaty je trestán ten, kdo písemné, fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo nabízí, přenechává nebo zpřístupňuje dítěti, nebo na místě, které je dětem přístupné, vystavuje nebo jinak zpřístupňuje.⁴¹

Definice pojmu pornografie není obecně ustálena a neustále se mění. Můžeme říct, že za **pornografii** považujeme jakýkoli předmět, zobrazení pohlavních orgánů, pohlavního nebo jiného sexuálního styku, které veřejně, způsobem hrubě urážejícím a zasahujícím do dobrých mravů a obvykle vyvolávajícím pocit studu a ošklivosti, zvláště intenzivním a vtíravým způsobem ovlivňuje a podněcuje sexuální pud. Obzvláště závažnou je **pornografie dětská**, při které jsou zobrazovány dětské pohlavní orgány nebo pohlavní či jiný sexuální styk s dítětem nebo mezi dětmi.⁴²

Pornografické dílo můžeme dle usnesení Nejvyššího soudu ČR definovat jako „jakýkoli předmět, který je-li pozorován ať přímo nebo prostřednictvím technického zařízení, zvláště intenzivním a vtíravým způsobem zasahuje a podněcuje samotný sexuální pud. Současně takové dílo podle převládajících názorů většiny členů společnosti hrubě porušuje uznávané morální normy dané společnosti a vyvolává v nich pocit studu. Pro pornografický charakter je rozhodující obsah celého díla, nikoli jen jeho určitá část, výseč, kapitola nebo

---

⁴⁰ ŠÁMAL, Pavel, Oto NOVOTNÝ, Tomáš GRIVNA, Jiří HERCZEG, Marie VANDUCHOVÁ a Rudolf VOKOUN. *Trestní právo hmotné*. 8., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-358-7. s. 629

⁴¹ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5. s.1880

⁴² CHMELÍK, Jan. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-739-6. s. 17

úryvek apod.⁴³ **Jiným pornografickým dílem** rozumíme například sochy nebo jiné předměty pornografického charakteru. Nepatří sem pomůcky k dosažení schopnosti sexuálního styku (např. prostředky k dosažení erekce), předměty určené k vědeckým nebo uměleckým účelům, historicky hodnotné předměty (s pornografickou povahou), aj.⁴⁴

c) subjekt trestného činu šíření pornografie

Subjekt je opět obecný, takže pachatelem může být fyzická i právnická osoba.

d) subjektivní stránka trestného činu šíření pornografie

Trestný čin lze spáchat pouze úmyslně.

3.8. Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií

a) objekt trestného činu výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií

Objektem je ochrana mravnosti a mravního, ale i tělesného vývoje dětí, a to především před dopady dětské pornografie. Cílem je, aby tato pornografie vůbec nevznikala, protože jejich tvorba je spojena se zneužíváním dětí. Z tohoto důvodu hrozí pachateli tohoto trestného činu vyšší trest, než pachateli trestného činu šíření pornografie. Protože je hlavním objektem tohoto trestného činu morální hodnota, není trestným pouhé zobrazení reálného dítěte, ale stejně trestným je například i zobrazení realisticky ztvárněné animované postavy dítěte.

b) objektivní stránka trestného činu výroba a nakládání s dětskou pornografií

Pachatel trestného činu přechovává fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě nebo osobu, jež se jeví být dítětem. Druhou skutkovou podstatu naplní pachatel, který prostřednictvím informační nebo komunikační technologie získá přístup k dětské pornografii. Třetí skutkovou podstatu naplní pachatel, pokud vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, činí veřejně přístupným, zprostředkuje, uvede do oběhu, prodá nebo jinak jinému opatří fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě

⁴³ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 1.6.2011, sp. zn. 3 Tdo 669/2011. Dostupné z <http://kraken.slv.cz/3Tdo669/2011>.

⁴⁴ KUČHTA, Josef. Kurs trestního práva: trestní právo hmotné : zvláštní část. V Praze: C.H. Beck, 2009. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-047-8.

nebo osobu, jež se jeví být dítětem, anebo kdo kořistí z takového pornografického díla.⁴⁵

Důvodem, proč je přechovávání dětské pornografie upraveno ve zvláštním paragrafu trestního zákoníku je její vyšší společenská škodlivost, také proto páchají trestný čin i koncoví uživatelé dětské pornografie.

Přechovávání dětské pornografie představuje jakýkoli způsob jejího držení, a to na libovolnou dobu. Podstatné zde je, že má pachatel dětskou pornografii ve své moci (nemusí jí mít přímo u sebe, postačí jí mít například uloženou na serveru internetového poskytovatele služeb). **Získání přístupu** probíhá tak, že se pachatel dostane k dětské pornografii díky internetu nebo jiné podobné technologii. Trestné tedy je i pouhé sledování dětské pornografie na internetu, aniž by pachatel pornografii přímo vlastnil.⁴⁶

c) subjekt trestného činu výroba a nakládání s dětskou pornografií

Spáchat tento trestný čin může fyzická i právnická osoba.

d) subjektivní stránka trestného činu výroba a nakládání s dětskou pornografií

Je vyžadována úmyslná forma zavinění.

3.9. Zneužití dítěte k výrobě pornografie

a) objekt trestného činu zneužití dítěte k výrobě pornografie

Objektem je zájem společnosti na ochraně dětí před jejich zneužíváním k výrobě pornografie, protože toto zneužívání může mít velmi nepříznivý dopad na jejich dospívání, a tedy mravní, citový i tělesný vývoj.

b) objektivní stránka trestného činu zneužití dítěte k výrobě pornografie

Spáchat tento trestný čin je možné tak, že pachatel zjedná, najme, zláká, svede nebo zneužije dítě k výrobě pornografického díla nebo, že pachatel kořistí z účasti dítěte na takovém pornografickém díle.⁴⁷

c) subjekt trestného činu zneužití dítěte k výrobě pornografie

Pachatelem může být kdokoli, fyzická i právnická osoba.

d) subjektivní stránka trestného činu zneužití dítěte k výrobě pornografie

Zavinění musí být vždy ve formě úmyslu.

⁴⁵ Ustanovení §192 trestního zákoníku

⁴⁶ ŠÁMAL, Pavel, Oto NOVOTNÝ, Tomáš GRIVNA, Jiří HERCZEG, Marie VANDUCHOVÁ a Rudolf VOKOUN. *Trestní právo hmotné*. 8., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-358-7. s. 631

⁴⁷ Ustanovení §193 trestního zákoníku

3.10. Účast na pornografickém představení

Od roku 2014 platí v naší republice novela trestního zákoníku, která přinesla dva nové trestné činy – účast na pornografickém představení a navazování nedovolených kontaktů s dítětem.

a) objekt trestného činu účast na pornografickém představení

Objektem trestného činu je zájem společnosti na ochraně dětí před sexuálním zneužíváním a pohlavním vykořisťováním a zájem na minimalizaci šíření dětské pornografie prostřednictvím informačních a komunikačních technologií.⁴⁸

b) objektivní stránka trestného činu účast na pornografickém představení

Objektivní stránka podle §193a trestního zákoníku spočívá v tom, že pachatel je přítomen na pornografickém představení, ve kterém vystupuje dítě. Musí se jednat o živé představení, ale nemusí se nutně jednat o pornografické představení, postačuje, když se jedná o obdobné představení, kde dochází k pohlavnímu styku, jinému uspokojování pohlavního pudu nebo k jeho napodobování. Pachatel nemusí být fyzicky přítomen u vystoupení, postačí sledování představení skrze informační technologie.⁴⁹

c) subjekt trestného činu účast na pornografickém představení

Pachatelem se může stát kdokoli.

d) subjektivní stránka trestného činu účast na pornografickém představení

Zavinění musí být úmyslné a pachatel musí vědět o tom, že v daném pornografickém představení účinkuje osoba, která je mladší 18 let.

3.11. Navazování nedovolených kontaktů s dítětem

a) objekt trestného činu navazování nedovolených kontaktů s dítětem

U tohoto trestného činu je objektem ochrana dětí mladších patnácti let před sexuálním vykořisťováním.

b) objektivní stránka trestného činu navazování nedovolených kontaktů s dítětem

---

⁴⁸ ŠÁMAL, Pavel, Oto NOVOTNÝ, Tomáš GRIVNA, Jiří HERCZEG, Marie VANDUCHOVÁ a Rudolf VOKOUN. *Trestní právo hmotné*. 8., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-358-7. s. 632

⁴⁹ JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2017. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-236-3.s 609,610

Objektivní stránku naplní ten, kdo dítěti mladšímu patnácti let navrhne setkání v úmyslu spáchat na něm trestný čin pohlavního zneužití, výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií, zneužití dítěte k výrobě pornografie, svádění k pohlavnímu styku nebo jiný sexuálně motivovaný trestný čin. Jako návrh na setkání si můžeme představit komunikaci s dítětem, jejíž prostřednictvím se pachatel snaží přimět dítě k osobní schůzce, při které pachatel plánuje spáchat některý ze sexuálně orientovaných trestných činů.⁵⁰ V dnešní době dochází k této komunikaci obvykle prostřednictvím tzv. **groomingu** (kybergroomingu, child groomingu), což je komunikace pachatele s potenciální obětí prostřednictvím moderních technologií – internetových seznámk, chatů, instant messengerů (např. Skype, dříve ICQ), sociálních sítí. Jedná se o druh kyberšikany a oběťmi jsou nejčastěji děti ve věku 11-17 let, protože právě tito tráví na internetu nejvíce času. Pachatel si obvykle vytvoří falešnou identitu (včetně jména, fotografií, apod.), díky níž se snaží navázat kontakt s obětí. Typickým způsobem sblížení je tzv. zrcadlení, při kterém útočník tvrdí oběti, že má stejné potíže nebo zájmy jako ona. Pachatel se také obvykle snaží od oběti získat intimní fotografie, díky kterým může později dotyčného vydírat a požadovat po něm vytouženou osobní schůzku, na které dochází často k sexuálně motivovanému trestnému činu. Vydíráním pak pachatel oběť nutí k dalším schůzkám.⁵¹

Známým případem z České republiky je případ kybergroomera Pavla Hovorky, který jako vrátný ve svojí práci ze služebního internetu vyhledával mladistvé hochy, obvykle ze sociálně slabšího prostředí. Těm potom sliboval splnění snů nebo finanční odměnu za poslání intimních fotografií. Vydíráním svých obětí, kterých bylo přes dvacet, nutil k pohlavnímu styku. Svoji první oběť nalákal k sobě tím, že jí řekl, že vyhrála soutěž „Dítě VIP“ a jako výhru oběť získala pobyt u něj v Praze. Obviněn byl z pohlavního zneužití, vydírání, ohrožování výchovy mládeže a ze svádění k pohlavnímu styku.⁵²

- c) subjekt trestného činu navazování nedovolených kontaktů s dítětem
Pachatelem se může stát fyzická i právnická osoba.

---

⁵⁰ ŠÁMAL, Pavel, Oto NOVOTNÝ, Tomáš GRIVNA, Jiří HERCZEG, Marie VANDUCHOVÁ a Rudolf VOKOUN. *Trestní právo hmotné*. 8., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-358-7. s. 633

⁵¹ *Wikisofia: Grooming* [online]. 2013 [cit. 2018-03-09]. Dostupné z: <https://wikisofia.cz/wiki/Grooming>

⁵² *Novinky.cz: Zneužil přes dvacet chlapců, dostal osm let* [online]. 2009 [cit. 2018-03-09]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/160547-zneužil-pres-dvacet-chlapcu-dostal-osm-let.html>

- d) subjektivní stránka trestného činu navazování nedovolených kontaktů s dítětem

Zavinění musí být úmyslné, dále musí být prokázán sexuální motiv pachatele pro spáchání trestného činu. Tento čin patří mezi tzv. předčasně dokonané trestné činy, protože skutková podstata činu je přípravou jiných trestných činů.⁵³

3.12. Související trestné činy

a) sexuálně motivovaná vražda

Velká část vražd má sexuální motiv, ať už ve formě partnerských sporů nebo žárlivosti. Pokud bychom ale hovořili o sexuální vraždě, jedná se o vraždu, při které je oběť usmrcena a poté je na ní proveden sexuální akt, nebo naopak, je na oběti nejprve proveden sexuální akt a až poté je oběť usmrcena. Oběti těchto vražd jsou obvykle ženy nebo děti, ale jsou známy i případy sexuálně motivovaných vražd mužů, i když obvykle se jedná o dospívající hochy. Časté jsou i vraždy související se sexuální motivací, kdy je například usmrcena znásilněná žena, aby nemohla pachatele znásilnění prozradit.

b) obnažování na veřejnosti

Jedná se o delikt, který páchají typicky muži a je trestán podle §358 trestního zákoníku – trestný čin výtržnictví. Tato expozice genitálu může mít tři typy. První typ, kdy se pachatel obnažuje na veřejnosti před ženami nebo dospívajícími dívkami a nemá zájem o kontakt s dotyčnými; druhý typ, kdy se pachatel obnažuje před dětmi (prvky pedofilie) a třetí typ, kdy se pachatel pokouší o fyzický kontakt s obětí. Druhé dva typy patří mezi nebezpečné, u kterých hrozí riziko páchaní dalších navazujících sexuálních trestných činů.⁵⁴

c) obchodování s lidmi

Tohoto trestného činu se dopouští ten, kdo přiměje, zjedná, najme, zláká, svede, dopraví, ukryje, zadržuje, přijme nebo vydá dítě, aby ho bylo užito jiným k pohlavnímu styku nebo k jiným formám sexuálního zneužívání nebo obtěžování

---

⁵³ JELÍNEK, Jiří. Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2017. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-236-3.s 610,611

⁵⁴ Wikiskripta: *Sexuální delikvence* [online]. doc. MUDr. Jaroslav Zvěřina, CSc., 2014 [cit. 2018-03-09]. Dostupné z: https://www.wikiskripta.eu/w/Sexuáln%C3%AD_delikvence

anebo k výrobě pornografického díla, jiným k odběru tkáně, buňky nebo orgánu z jeho těla, k službě v ozbrojených silách, k otroctví nebo nevolnictví, nebo k nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování, anebo kdo kořistí z takového jednání. Druhou skutkovou podstatu tohoto trestného činu potom naplní ten, kdo se stejného skutku dopustí na jiné osobě.⁵⁵

Obchodování s lidmi je často označováno za novodobé otroctví, jedná se o jednu z nejvýnosnějších forem mezinárodního organizovaného zločinu, při kterém si zločinci přijdou na výnosy srovnatelné s výnosy z nelegálního obchodování s drogami nebo zbraněmi. K dalšímu rozvoji mezinárodního obchodování s lidmi přispívá především nerovnováha mezinárodních ekonomických vztahů, vysoká poptávka po levné pracovní síle, ale i po levném, prodejném sexu.⁵⁶

d) další související trestné činy

Obětmi sexuálně motivovaných trestných činů často hrozí i další nebezpečí v podobě dalších trestných činů. Například u obětí trestného činu znásilnění dochází současně k oloupení oběti (§173 trestního zákoníku). Dále je zde poměrně častým jevem ublížení na zdraví a těžké ublížení na zdraví (§145 a 146 trestního zákoníku).

---

⁵⁵ Ustanovení §168 trestního zákoníku

⁵⁶ *MVČR: Obchod s lidmi - Popis situace v obchodu s lidmi* [online]. 2018 [cit. 2018-03-09]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/obchod-s-lidmi-popis-situace-v-obchodu-s-lidmi-979350.aspx>

4. Metodika vyšetřování

Vyšetřováním trestných činů se zejména zabývá věda, která se nazývá kriminalistika. Přesněji můžeme specifikovat kriminalistiku jako nauku o poznávání spáchaných trestných činů. Jejím cílem je poznat zákonitosti vzniku, nalezení a využití informací o spáchaných trestných činech.⁵⁷

Vzhledem k různorodosti a široké škále trestných činů je nutné, aby byla k dispozici stejně široká nabídka kriminalistických metod. Tyto metody můžeme rozřadit do třech skupin na:

- a) obecné poznávací metody
  - pozorování,
  - komparace,
  - dedukce,
  - generalizace;
- b) metody převzaté z jiných vědních disciplín
  - metody fyzikální,
  - biologické,
  - chemické,
  - matematické,
  - psychologické;
- c) specifické metody (vytvořené v rámci kriminalistiky, využívané pouze kriminalistikou)
  - zevšeobecnování poznatků z policejní, vyšetřovací a soudní praxe (trestná činnost se neustále mění, proto se musí kriminalistika stále rozšiřovat o poznatky z praxe),
  - tvůrčí přizpůsobování a přetváření poznatků a metod jiných věd (kriminalistická teorie monitoruje pokrok v přírodních, technických i společenských vědách a má za cíl využít vše, co může pomoci k potírání trestné činnosti)⁵⁸.

---

⁵⁷ MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2004. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 80-7179-878-9. s 4

⁵⁸ MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2004. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 80-7179-878-9. s 14

5. Typické způsoby páchaní sexuálních trestných činů

Způsoby páchaní sexuálních trestných činů jsou obvykle rozděleny do skupin podle věku pachatele a věku oběti na tři kategorie:

a) sexuálně motivované trestné činy páchané **mezi dospělými**

Mezi tyto trestné činy patří činy, jejichž pachatel i oběť jsou starší, než 18 let. U těchto sexuálních trestných činů se nejčastěji můžeme setkat s použitím násilí nebo výhrůžkami použitím násilí. Oběti trestných činů jsou také velmi obvykle uvedeny do stavu bezbrannosti, a to podáním omamných látek nebo pomocí alkoholu, apod. Typické jsou tři formy páchaní činů:

- stav, kdy mezi obětí a pachatelem je určitý vztah (pracovní, příbuzenský, přátelský).

Pachatel zneužívá vztahu, který má s obětí, aby dostal oběť na místo, které potřebuje ke spáchání trestného činu. Zde potom pachatel obvykle využije násilí k dosažení svého úmyslu nebo využije stavu bezbrannosti, do kterého byla oběť uvedena.

- stav, kdy mezi obětí a pachatelem je sice také vztah, ale pouze povrchní, nový (jedná se například o situace, kdy se pachatel s obětí seznámí na kulturních akcích, apod.) .

Pachatel využije nově získané důvěry oběti, pozve jí na místo, kde je s obětí sám a tam se například pokusí o pohlavní styk. Když se oběť začne styku bránit, pachatel použije násilí nebo hrozbu bezprostředního násilí.

- k třetímu typickému způsobu páchaní dochází tak, že pachatel hledá vhodnou oběť na místech, kde je pravděpodobné, že se budou potencionální oběti vyskytovat.

Tyto oběti jsou pachatelem napadeny na místě a bez předchozího kontaktu. Pachatelé těchto činů u sebe často mají zbraň, kterou používají k vyhrožování oběti. Zde také dochází k použití brutálního násilí na obětech.

b) sexuálně motivované trestné činy páchané **mezi dětmi a dospívajícími**

Nejčastějším případem spáchání těchto trestných činů je pachatel ve věku zhruba 16 let a oběť ve věku od 13 do 15 let. V tomto případě se tradičně jedná o pohlavní styk, který probíhá po předchozí dohodě pachatele s obětí a je přítomen

citový vztah mezi oběma zúčastněnými. Obvykle nedochází k použití žádného násilí a časté je také požití alkoholu před stykem.⁵⁹

c) **sexuálně motivované trestné činy páchané na dětech**

Jedná se o činy, jejichž pachatel je starší osmnácti let a oběť mladší patnácti let. Zde jsou běžné znaky typické pro trestné činy mezi dospělými (jako uvedení do stavu bezbrannosti), ale i znaky specifické pro tuto kategorii. Jedná se typicky o případy, kdy pachatel zneužívá svého postavení vůči oběti, zneužívá přirozené důvěry dětí vůči dospělým nebo získává důvěru nezletilých prostřednictvím her či dárků. Znamé jsou i případy, kdy děti poskytují sexuální služby nebo jsou zneužívány k výrobě dětské pornografie za úplatu. Jak už bylo uvedeno, pachatel tedy obvykle využívá vztahu, který s dítětem má, přičemž se obvykle jedná o vztah příbuzenský, rodičovský, školní, či vychovatelský. U této skupiny obětí obvykle není nutné využití násilí, dostačujícím bývá pohrůzka násilí.

---

⁵⁹ MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika. 2.*, přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2004. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 80-7179-878-9.s.461,462

6. Pachatelé sexuálních trestných činů

Typologie pachatelů sexuálních trestných činů je poměrně složitá, protože tyto trestné činy páchají osoby různého věku, různé osobní i kriminální minulosti, apod. Pachatele můžeme třídit podle mnoha parametrů, mimo jiné podle toho, zda je jejich činnost páchána na dětech nebo mládeži, zda se jedná o psychopatologické pachatele nebo pachatele s jinými chorobnými změnami osobnosti, či zda se oběť a pachatel znají. Za základní dělení pachatelů sexuálních trestných činů můžeme považovat dělení na:

- příležitostné pachatele,
- pachatele, kteří jednájí promyšleně nebo organizovaně a jejichž cílem je uspokojení sexuálních potřeb nebo zisk,
- patologické pachatele, kteří mají některou z chorobných změn osobnosti nebo úchylek.

Velká část těchto trestných činů je také páchána pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek, které snižují ovládací a rozpoznávací schopnosti jedince a zvyšují agresivitu jeho jednání.⁶⁰

Sexuální trestné činy jsou nejčastěji spáchány někým, kdo oběť dobře zná, což vyvrací stereotypní přesvědčení většiny veřejnosti, která například brání svoje děti před pohybem mezi cizími lidmi pohybem mezi známými a příbuznými, což ovšem riziko sexuálního napadení nijak nesnižuje.⁶¹

Dále můžeme říct, že i přesto, že sexuální trestné činy jsou páchány všemi věkovými skupinami pachatelů, nejčastěji jsou páchány mladými muži. Je tomu tak díky příchodu puberty, se kterou narůstá pohlavní pud a narůstají tak reakce na sexuální podněty. Častým jevem také je, že tito mladiství pachatelé pocházejí z neúplných rodin a obvykle mívají problémy se sociálním začleněním již od dětství.

Pachatelé sexuálních trestných činů jsou velmi často současně pachateli jiných trestných činů (například majetkových), takže je u nich běžná recidiva.

Pokud se podíváme na deviantní pachatele, mezi sexuálními trestnými činy je jich menší část.⁶²

---

⁶⁰ CHMELÍK, Jan. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-739-6. s.23

⁶¹ BLATNÍKOVÁ, Šárka, Petra FARIDOVÁ a Petr ZEMAN. *Násilná sexuální kriminalita - téma pro experty i veřejnost*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2014. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 978-80-7338-143-1. s.130

⁶² MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2004. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 80-7179-878-9.s.463,465

– **sexuální deviace**

Sexuální deviace jsou také označovány jako parafilie, aberace, odchylky nebo dokonce úchytky. Můžeme je dle Mezinárodní klasifikace nemocí, kterou publikuje Mezinárodní zdravotnická organizace, popsat jako „sexuální impulzy, fantazie nebo praktiky, které jsou neobvyklé, deviantní nebo bizarní“⁶³. Zjednodušeně je možné říct, že se jedná o veškeré sexuální podněty, které jsou v dané časem danou společností považovány za nenormální. Sexuální deviace můžeme rozdělit na dvě skupiny – deviace spočívající v aktivitě a deviace spočívající v objektu.

Mezi deviace spočívající v objektu patří především:

a) fetišismus

Jedná se o sexuální zaměření na části těla nebo předměty, které patří běžnému sexuálnímu objektu. O fetišismus se jedná pouze v tom případě, že tento předmět (fetiš) je jediným nebo hlavní zdrojem sexuálního vzrušení fetišisty a je nutné rozlišovat mezi fetišismem a běžným vzrušením nad určitými částmi těla (například ňadry), běžným sexuálním experimentováním, apod.

b) transvestitismus

K sexuálnímu vzrušení dochází při oblečení se do oblečení opačného pohlaví, popřípadě při vystupování v roli opačného pohlaví. Na rozdíl od transsexuálů se transvestité cítí příslušní ke svému pohlaví, i když na sobě mají šaty pohlaví opačného.

c) pedofilie

U této deviace se jedná o vzrušení z dětí (dívek i chlapců ve věku do patnácti let). Pedofilie může být heterosexuální, homosexuální i bisexuální.

Mezi deviace spočívající v aktivitě patří hlavně tyto:

a) exhibicionismus

Exhibicionista se sexuálně vzrušuje tím, že obnažuje svoje intimní partie na veřejnosti. O této deviaci více viz. 1.2.

---

⁶³ *Poruchy osobnosti a chování u dospělých: Mezinárodní statistická klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů* [online]. Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2014 [cit. 2018-03-16]. Dostupné z: <https://www.uzis.cz/cz/mkn/index.html>

b) voyerismus

Vzrušení je v tomto případě dosaženo sledováním intimního počínání osob, které o dotyčném nevědí. Obvykle bývají sledovány ženy při svlékání, sprchování nebo masturbaci, či souložící páry.

c) frotérství

U frotérismu se deviantní jedinec uspokojuje pomocí tření se o neznámé osoby například v metru, tramvaji a tlačenících.

d) sadomasochismus

Sadismus představuje vzrušení jedince díky pocitu dominance, a to nadvlády jak fyzické, tak duševní. Masochismus představuje totální odevzdání se partnerovi, které probíhá za přítomnosti ponížení a někdy i utrpení. Tyto dvě deviace se obvykle vyskytují u deviantů společně, potom je nazýváme sadomasochismem.

V některých případech dochází také ke kombinaci více deviací u jedno pachatele, přičemž žádná z nich nemusí být dominantní.⁶⁴

– pachatelé trestného činu znásilnění

Pachatelem trestného činu znásilnění se může stát žena i muž, i když u žen je spáchání tohoto trestného činu spíše neobvyklé.

Pachatele trestného činu znásilnění můžeme rozdělit do čtyř skupin:

a) výhradně sexuální pachatelé

Tito pachatelé mají za cíl sexuální uspokojení, kvůli jehož dosažení jsou ochotni použít všechnu sílu, která je nutná.

b) sadističtí pachatelé

Pachatele sexuálně uspokojuje bolest nebo strach jeho oběti. Jedná se o nejnebezpečnější typ pachatelů.

c) pachatelé síly – kontroly

Tohoto pachatele uspokojí pocit síly a nadvlády nad obětí, často také ponížení a degradace.

---

⁶⁴ WEISS, Petr. Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika, léčba. Vyd. 2. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-419-9.s.31-104

d) *příležitostní pachatelé*

Pachatel se pro znásilnění rozhodl naprosto impulzivně a náhle, jedná se ale obvykle o pachatele, kteří již v minulosti měli nějaké problémy spojené s asociálním chováním.⁶⁵

– **pachatelé trestného činu pohlavní zneužití**

Dle Charlese H. McCaghyho je možné rozdělit pachatele těchto trestných činů na *vysoce sociální pachatele* (kteří páchají trestný čin na dítěti, které znají, nevyhrožují mu, ani nepoužijí hrubou sílu), *incestní pachatele* (pachatel je příbuzným oběti, obvykle spolu žijí ve společné domácnosti), *asociální pachatele* (pachatel se kromě tohoto trestného činu dopustil i jiných trestných činů), *senilní pachatele* (pachatel nižšího věku a vzdělání), *kariérní pachatel* (pachatel páchá trestný čin pohlavního zneužití opakovaně) a na *spontánně agresivní pachatele* (jedná se o opak vysoce sociálního pachatele).⁶⁶

Společnost má představu o pachateli pohlavního zneužití, který se prochází kolem dětského hřiště, vyhlídne si oběť, kterou poté zatáhne do auta, odveze na opuštěné místo a tam pohlavně zneužije. Nejčastěji ale ve skutečnosti dochází k pohlavnímu zneužití v domácím prostředí, kde jsou oběť a pachatel příbuzní, nebo rodinnými přáteli.

Vytvořit profil typického pachatele pohlavního zneužití není prakticky možné, protože trestného činu se dopouštějí pachatelé různého věku, s různým sexuálním zaměřením, kteří si vybírají různé typy obětí. Můžeme ale říct, že pachateli jsou spíše muži, kteří obvykle nejsou deviantní a netrpí žádnou psychickou poruchou.⁶⁷

– **recidiva pachatelů sexuálních trestných činů**

O recidivu (zpětnost) se v trestním právu jedná, pokud se trestného činu dopustí pachatel, který již byl pravomocně odsouzen za předchozí spáchaný

---

⁶⁵ DIANIŠKA, Gustáv. *Kriminológia*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. Právnícké učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-344-5. In: GŘIVNA, Tomáš, Miroslav SCHEINOST a Ivana ZOUBKOVÁ. *Kriminologie*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-614-3. s.252

⁶⁶ MCCAGHY, CH. H. Child Molesters: A study of Their Careers as Deviants. In: GŘIVNA, Tomáš, Miroslav SCHEINOST a Ivana ZOUBKOVÁ. *Kriminologie*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-614-3. s.254

⁶⁷ GŘIVNA, Tomáš, Miroslav SCHEINOST a Ivana ZOUBKOVÁ. *Kriminologie*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-614-3. s.254

trestný čin. Recidiva je poté brána v potaz při rozhodování soudu o výši uloženého trestu, kdy podle trestního zákoníku je možné mimořádné zvýšení trestu odnětí svobody u pachatele, který znovu spáchal zvlášť závažný zločin, ačkoli již byl pro takový nebo jiný závažný zločin potrestán.⁶⁸ Recidiva je tedy dle §42 písm. p. trestního zákoníku přitěžující nebo zvlášť přitěžující okolností pro pachatele trestného činu.

Ze světových i českých výzkumů vyplývá, že pouze u zhruba jedné desetiny pachatelů sexuálně motivovaných trestných činů dochází k recidivě. Pokud bychom ale hovořili o pachatelích odsouzených v minulosti za jakýkoli trestný čin, tedy nejen ty se sexuálním podtextem, zde už k recidivě dochází u téměř poloviny pachatelů. U pachatelů, kteří prošli ústavní léčbou u nás dochází k recidivě u pouhé desetiny pachatelů, zatímco u pachatelů, kteří docházeli na ambulantní léčbu se jedná o asi třetinu pachatelů s recidivou.

Způsobů zamezení recidivě máme mnoho, jedná se například o soudní příkazy, kterými je pachatelům zakázán přístup na některá místa, dále elektronické sledovací zařízení nebo registry pachatelů sexuálních deliktů a zveřejňování informací o těchto pachatelích.⁶⁹ Účinky těchto metod jsou sporné a často zde dochází ke střetům s ochranou základních lidských práv a svobod.

– **registr pachatelů sexuálních deliktů**

Jedná se o velmi kontroverzní opatření, které představuje systém, který umožňuje sledovat identifikaci (popřípadě pobyt a aktivitu) sexuálních delikventů, včetně těch, kteří již byli pravomocně odsouzeni. Tento systém zveřejňuje informace buď pouze soudům a státním orgánům, policii, některým institucím (například informace o pachatelích, kteří spáchali sexuálně motivované trestné činy na dětech, pro instituce pečující o děti) nebo dokonce celé veřejnosti, záleží na formě, kterou si stát zvolí. Systém je velmi kritizován kvůli zásahu do základních lidských práv na svobodu a soukromí, ale i kvůli znemožnění opětovného začlenění pachatelů do života, osobního, ale i pracovního. Naopak

---

⁶⁸ MAREŠOVÁ, Alena. *Kriminální recidiva a recidivisté: (charakteristika, projevy, možnosti trestní justice)*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2011. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 978-80-7338-119-6.s.8,9

⁶⁹ BLATNÍKOVÁ, Šárka, Petra FARIDOVÁ a Petr ZEMAN. *Násilná sexuální kriminalita - téma pro experty i veřejnost*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2014. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 978-80-7338-143-1. s.47-51

hlasy pro tento registr hovoří o vlivu na snížení recidivy pachatelů a o kontrole pachatelů a bezpečí pro děti.⁷⁰

U nás se o tomto registru diskutovalo již vícekrát, k realizaci mělo dojít v roce 2010, ale soukromá společnost, která měla zájem registr provozovat, od úmyslu odstoupila kvůli konfliktům, které by jí pravděpodobně vznikly.⁷¹ V sousedním Polsku je od roku 2018 veřejně přístupný registr, ve kterém jsou evidováni pedofilové a pachatelé obzvláště krutých znásilnění. Informace jsou poměrně podrobné, kromě jména, bydliště a fotografie se můžeme dozvědět informace také o tom, kde a kdy byl trestný čin spáchán a jaký trest pachatel za spáchání dostal.⁷²

---

⁷⁰ BLATNÍKOVÁ, Šárka, Petra FARIDOVÁ a Petr ZEMAN. *Násilná sexuální kriminalita - téma pro experty i veřejnost*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2014. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 978-80-7338-143-1. s.90,91

⁷¹ IROZHLAS: *V Česku nevznikne veřejně přístupný registr pedofilů* [online]. 2010 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/v-cesku-nevznikne-verejne-pristupny-registr-pedofilu-201011181929_mtaborska

⁷² IROZHLAS: *Je váš soused pedofil? V Polsku si to prověříte ve veřejném registru sexuálních delikventů* [online]. 2018 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/registr-pedofilu-a-nasilniku_1801020715_kro

7. Oběti sexuálních trestných činů

Podle mnohých výzkumů je nejčastější obětí sexuálních trestných činů žena ve věku do třiceti let nebo dítě mladší 18 let. Velmi často je mezi odbornou i neodbornou veřejností spekulováno o tom, zda oběti nesou vinu na trestném činu, který na nich byl spáchán (například žena která v nočních hodinách přijme nabídku odvozu domů od neznámé osoby). Jisté ale je, že oběť má velký vliv na průběh trestného činu, a tedy chování pachatele trestného činu. Odborníky bývá doporučováno obětem vymanit se pachateli použitím lsti (například předstírání nebezpečné nakažlivé pohlavní choroby). Opatrnější už bývají odborníci s radami ohledně křiku o pomoc, či útěku, protože na to může pachatel reagovat zvýšením agresivity vůči oběti. Významnou úlohou oběti je také pomoc při objasňování těchto trestných činů, protože oběť často ze studu nebo strachu nechce trestný čin nahlásit policii.⁷³

Mezi důvody, proč oběti nechtějí trestný čin obvykle nahlásit patří to, že oběti považují znásilnění za příliš intimní a osobní věc na to, aby o ní mluvili. Dále mezi tyto důvody patří obavy oběti z pomsty pachatele, či strach oběti z přístupu policie a orgánů činných v trestním řízení. Oběti trestných činů se navíc často obávají toho, že nemají dostatek důkazů, kterými by mohl být pachatel z trestného činu usvědčen.

Naopak mezi důvody, které vedou oběti sexuálních trestných činů k jejich nahlášení příslušným orgánům patří skutečnost, že oběti mají zájem na tom, aby pachatel již nemohl tento trestný čin v budoucnosti znovu spáchat, dále mají zájem na potrestání útočníka, či samy potřebují pomoc.

Velký vliv na oznámení trestných činů má také to, jaký vztah je mezi obětí a pachatelem. V případech, kdy se dotyční mezi sebou znají a mají mezi sebou určitý vztah (například rodinný), nedochází k nahlášení příliš často, protože oběť má větší strach z pomsty a věc je pro ní osobnější a intimnější.⁷⁴

– oběti trestného činu znásilnění

Obětí trestného činu znásilnění se může stát kdokoli, tedy muž i žena, i dítě. Pro hodně lidí je znásilnění muže něco nepochopitelného a častokrát i

---

⁷³ MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2004. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 80-7179-878-9.s.465

⁷⁴ GŘIVNA, Tomáš, Miroslav SCHEINOST a Ivana ZOUBKOVÁ. *Kriminologie*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-614-3.s.250

směšného, ale opak je pravdou, i muži si ze znásilnění odnášejí trauma, které má vliv na jejich další sexuální život a může vést až k jejich impotenci. Nejčastěji se hovoří o znásilňování mužů ve věznicích, a pravdou je, že muži jsou obvykle znásilňováni druhými muži (heterosexuálními i homosexuálními). Dochází ale i ke znásilněním mužů ženami, které muže znásilňují často ve skupině nebo s použitím zbraně jako pohružky. Znásilnění muži se setkávají s velkým nepochopením společnosti, přitom znásilnění je pro ně stejně ponižující a stresující jako pro ženy nebo děti.⁷⁵

U obětí sexuálního trestného činu znásilnění často dochází k neohlášení trestného činu z výše uvedených důvodů, tedy zásah do nejintimnější sféry člověka, o kterém oběť nechce mluvit. Pravdou je, že oběti tohoto trestného činu musejí při výslechu a dalších úkonech odpovídat na nepříjemné osobní otázky, o kterých jistě není lehké hovořit s obětí neznámým člověkem, například policistou.

U trestného činu znásilnění je běžné požití alkoholu, nejen pachatelem na posilněnou, ale i obětí, kdy si často pachatelé vybírají oběti pod vlivem alkoholu nebo jiných látek. Zde někdy dochází také k tomu, že se oběť pod tímto vlivem chová vůči pachateli provokativně a to vede ke spáchání trestného činu.

– **oběti trestného činu pohlavní zneužití**

Při pohlavním zneužití dochází k interakci mezi dítětem a dospělým, kdy je dítě jako oběť trestného činu poníženo na objekt uspokojení sexuálních nebo sexualizovaných potřeb dospělého. Sexualizovaná potřeba znamená potřebu pocitu moci nebo nadvlády nad obětí nebo potřebu kontaktu, která se uspokojuje sexuálně.⁷⁶

Stejně jako u znásilnění, mnoho případů pohlavního zneužití zůstane neodhalena, protože pachatel neužije násilí a s obětí je v blízkém vztahu (například rodičovském).

U dětských obětí je nutné postupovat při vyšetřování s odlišným, ještě citlivějším přístupem, než u dospělých. K odhalení, k čemu skutečně došlo, je zapotřebí více odborníků z různých oborů, lékařství, psychologie a pomoc nabízí i sociální pracovníci.⁷⁷

---

⁷⁵ *Stop znásilnění: Znásilnění, o kterých se nemluví* [online]. Gender Studies, 2009 [cit. 2018-03-15]. Dostupné z: <http://stopznasilneni.ecn.cz/cz/znasilneni/znasilneni-o-kterych-se-nemluvi>

⁷⁶ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Forenzní psychologie*. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-213-4. s.165

⁷⁷ WEISS, Petr. *Sexuální zneužívání - pachatelé a oběti*. Praha: Grada, 2000. Psyché (Grada). ISBN 80-7169-795-8. s.73-79

– syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte

Na mezinárodní úrovni hovoříme o syndromu CAN, tedy Child Abuse and Neglect. Jedná se formy špatného zacházení s dítětem ve formě násilí na dítěti, vědomě odmítané péči (což může vést až k úmrtí dítěte) nebo zneužívání.⁷⁸ Tímto chováním se rodič nebo vychovatel dopouští narušení fyzického, psychického i sociálního stavu a vývoje dítěte. Nejčastěji trpí tímto syndromem děti, které mají lehké mozkové dysfunkce, děti náladové, neklidné, děti nevlastní a nechtěné, jakkoli nezapadající, mentálně retardované, uzavřené, ale i dívky, které mají výraznější ženské tvary. Na straně týrajícího se obvykle staví otec dítěte, a to vlastní i nevlastní. V tomto případě se matky ze strachu často stávají přihlížejícími, tedy pasivními účastnicemi. V případě zanedbání péče jsou pak nejčastěji vinnými ženy, matky. U těchto žen se pak nejčastěji jedná o ženy, které otěhotněly předčasně, nechtěně, které nemají dostatečné výchovné rodičovské kompetence, dostatečnou předporodní péči apod. Řada rodičů má také vlastní zkušenosti s týráním v dětství. Časté jsou dále fyzické a psychické nemoci, partnerské potíže a drogová závislost rodičů. Je nutné si ale uvědomit, že drogy nebo alkohol nejsou spouštěčem tohoto nevhodného chování rodičů. V případech, kdy se lidé dopouštějí násilí pouze pod vlivem alkoholu nebo drog nemůžeme říct, že za jejich chování mohou tyto návykové látky, nýbrž, že tyto látky jim pouze pomáhají k tomu, co samy udělat chtějí. V neposlední nesmíme opomenout, že dítě není nikdy zodpovědné za sexuální zneužití, a to i bez ohledu na to, zda dítě z tohoto pocíťovalo jakékoli potěšení.⁷⁹

---

⁷⁸ WEISS, Petr. *Sexuální zneužívání - pachatelé a oběti*. Praha: Grada, 2000. Psyché (Grada). ISBN 80-7169-795-8.s.126-132

⁷⁹ *Národní informační centrum pro mládež: Syndrom CAN - charakteristika* [online]. Mgr. Jitka Hubáčková, 2018 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <http://www.icm.cz/syndrom-can-charakteristika>

8. Stopy typické pro sexuální trestné činy

Působení pachatele a prostředků, které pachatel ke spáchání trestního činu využívá, společně s prostředím trestného činu a předmětem útoku, s okolním prostředím a vědomím dotčených osob, vyvolává určité změny. Těmito změnami vznikají stopy – jednak **materiální** (které ovlivňují prostředí), ale i **paměťové** (které ovlivnily paměť dotčených osob).⁸⁰

K tomu, aby byl spáchán sexuální trestný čin je ve většině případů nutný osobní kontakt oběti a pachatele, což zanechává paměťové stopy ve vědomí.

Materiálních stop, které vznikají při sexuálních trestných činech je celá řada. Při činech, u kterých dochází ke styku oběti a pachatele se typicky jedná o **biologické** stopy, kterými je například sperma pachatelem, které lze získat výtěrem pochvy oběti, ohledáním prádla oběti nebo ložního prádla. Přítomnost spermatu se ověřuje pomocí ultrafialového záření, které vyvolá v místě, kde se sperma nachází, namodralou fluorescenci. Ze spermatu je možné zjistit krevní skupinu muže, kterému sperma patří. Dále sem řadíme krev, vlasy a tkáň pachatele, které se nacházejí na těle oběti, tradičně za nehty. Z vlasů je možné určit krevní skupinu a pohlaví pachatele (díky lidské tkáni u kořene vlasu nebo chlupu), dále uspořádání či úpravu vlasů.⁸¹

Díky **analýze DNA** je možné z těchto stop přesně identifikovat pachatele. DNA, neboli kyselina deoxyribonukleová, je nositelem genetické informace všech organismů a můžeme tak díky ní přesně identifikovat každého jedince a současně se dozvědět mnoho informací o jeho fyzické charakteristice. Identifikace osob pomocí analýzy DNA se v naší republice používá od roku 1992 a protože kromě jednovaječných dvojčat není možné nalézt stejnou DNA u dvou osob, je tato analýza velmi užitečná pro potřeby Policie ČR. Pro její potřeby byla založena Národní databáze DNA, kde jsou uchovány genetické informace například nalezených lidských těl neznámé totožnosti, informace získané na místě dosud neobjasněných trestných činů, či osob odsouzených pro zvlášť závažné trestné

---

⁸⁰ RYBÁŘ, Miroslav. *Základy kriminalistiky: (vybrané kapitoly pro studenty povinně volitelného předmětu právnických fakult)*. Dobrá Voda u Pelhřimova: A. Čeněk, 2001. Právnické učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 80-86473-03-1.s.35

⁸¹ RYBÁŘ, Miroslav. *Základy kriminalistiky: (vybrané kapitoly pro studenty povinně volitelného předmětu právnických fakult)*. Dobrá Voda u Pelhřimova: A. Čeněk, 2001. Právnické učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 80-86473-03-1.s.72,73

činy. Odběr vzorků se obvykle provádí stěrem slin z ústní dutiny. V oprávněných případech může Policie ČR provést tento stěr i za použití násilí.⁸²

Mezi materiální stopy u sexuálních trestných činů ale můžeme řadit i další stopy, jakými jsou například stopy drobných pevných a sypkých látek (například částice zeminy na obuvi). Dále se může jednat o stopy kapalných látek (například kapky automobilového oleje), ale i o mikrostopy, uchované například na oblečení oběti nebo pachatele. Tyto stopy mohou kupříkladu zavést vyšetřovatele do zaměstnání pachatele a tak pachatele odhalit. Prospěšné jsou také stopy k identifikaci pachatele, jakými jsou stopy chůze nebo běhu, či stopy hlasu (identifikaci pomocí zvukového záznamu).⁸³

Důležité u sexuálních trestných činů jsou také stopy **působení**, které odhalují intenzitu útoku pachatele a intenzitu obrany oběti. Obzvláště významné jsou tyto stopy u trestného činu znásilnění, kdy pachatel často může tvrdit, že oběť nekladla odpor nebo, že její bránění nebylo myšleno vážně. Jedná se typicky o stopy násilí na těle a stopy zápasu na místě trestného činu.⁸⁴

---

⁸² Úřad pro ochranu osobních údajů: *Databáze DNA* [online]. Jan Folda, 2017 [cit. 2018-03-15]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/databaze-dna/ds-2479/p1=2479>

⁸³ RYBÁŘ, Miroslav. *Základy kriminalistiky: (vybrané kapitoly pro studenty povinně volitelného předmětu právnických fakult)*. Dobrá Voda u Pelhřimova: A. Čeněk, 2001. Právnické učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 80-86473-03-1.s.39-42

⁸⁴ MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika. 2.*, přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2004. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 80-7179-878-9.s.466

9. Typické vyšetřovací situace

Každá skupina trestných činů je specifická jinými vyšetřovacími situacemi, vycházejícími z výchozí vyšetřovací situace na základě primárních informací, zajištěných stop, způsobu spáchání trestného činu a dalších. U sexuálních trestných činů jsou typické tři vyšetřovací situace:

- dle všech dostupných informací je jasné, že došlo ke spáchání trestného činu, ale není jednoznačně možné určit, kdo je jeho pachatelem.

Prvním úkolem v této situaci je obvykle zjištění totožnosti pachatele trestného činu. Je nutné využít všech dostupných stop a informací k jeho identifikaci, a to získáním informací o pachatelově popisu, pohybu, životě, apod.

- dle všech dostupných informací je jasné, že došlo ke spáchání trestného činu a je jednoznačně možné určit, kdo je jeho pachatelem.

V této situaci je úkolem vyšetřovatelů pouze ověření zjištěných skutečností.

- z dostupných informací není jisté, že k danému trestnému činu došlo, pachatel je obvykle určen.

Z počátku vyšetřování je nutné získat dostatek informací, které by podpořili nebo vyvrátili popis průběhu trestného činu, který podali vyšetřovatelům zúčastnění. To se provede tak, že se detailně vyslechnou zúčastnění, aby byli zjištěny podrobné informace o průběhu trestného činu. Dále dochází k šetření na místě a v jeho okolí a provedou se také výslechy osob blízkých a těch, které by mohly k vyšetřování svojí výpovědí přispět. Tyto výpovědi je vhodné si ověřit (například psychologickou expertízou). Pokud je skutek dostatečně prokázán, přesune se vyšetřování k obvinění pachatele. Po sdělení obvinění dochází k jedné ze tří obvyklých variant, kdy obviněný spáchání trestného činu:

- doznává,
- popírá,
- nebo obviněný odmítá vypovídat.

Je nutné si uvědomit, že smyslem vyšetřování není obvinění pachatele trestného činu, nýbrž objasnění skutečného skutkového stavu věci a u sexuálních

trestných činů tento požadavek ještě narůstá, protože u tohoto typu trestných činů velmi často dochází k vyřčení křivých obvinění.⁸⁵

---

⁸⁵ MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2004. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 80-7179-878-9.s.466,467

10. Zvláštnosti předmětu vyšetřování

Předmět vyšetřování se liší u každého trestného činu, stejně jako důkazní prostředky. Obecně můžeme mezi zjišťované informace zařadit: určení místa a času spáchání činu, způsob spáchání činu, přítomnost stop na místě činu, pohyb pachatele před a po spáchání činu, prostředky využitě pachatelem při činu, utajování činu, informace získané od oběti (jak se setkala s pachatelem, jak identifikuje pachatele), rozsah použitého násilí, rozsah obrany obětí, informace o případných svědcích, zda poškozený vyhledal lékařskou pomoc, atd.⁸⁶

Pokud bychom se podívali na konkrétní případy, u trestného činu *znásilnění*, je zde nutné objasnit především to, kdy a jak došlo k prvnímu kontaktu pachatele s obětí, jestli je mezi dotyčnými nějaký vztah, jestli došlo k pohlavnímu nebo jinému obdobnému styku, zda bylo použito násilí a jaké intenzity, jak se oběť bránila, zda došlo k utajování činu, jaké jsou následky (újma na zdraví, ale i materiální, jako poškození oděvu, apod.), atd.

U trestného činu *pohlavního zneužívání* se jedná zejména o to, zda pachatel věděl, že oběť je mladší, než patnáct let, zda pachatel zneužil závislosti oběti na svojí osobě, dále o to, jakým způsobem bylo zneužívání spácháno, zda došlo u pachatele k sexuálnímu ukojení, jak byl trestný čin utajován, jaké a jak intenzivní násilí bylo použito a konečně věk, vzdělání a další informace o oběti i pachateli trestného činu pohlavního zneužívání.⁸⁷

---

⁸⁶ PORADA, Viktor. *Kriminalistická metodika vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-042-0.s.70

⁸⁷ MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika. 2.*, přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2004. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 80-7179-878-9.s.467

11. Podněty k vyšetřování

Podnět k vyšetřování sexuálních trestných činů podává ve většině případů oběť trestného činu, nebo její okolí (rodina, přátelé), dále pak svědci trestného činu, nebo zdravotnická zařízení, školy, aj. K získání podnětu z vyšetřování policie dochází spíše výjimečně.

Vzhledem k tomu, že trestné činy se sexuálním podtextem se dotýkají nejintimnější lidské stránky, jejich ohlášení bývá často poněkud komplikovanější, a to z mnoha důvodů. Trestné činy jsou často ohlašovány se značným zpožděním, nebo prostřednictvím toho, komu se oběť s újmou svěřila. Často také dochází k úplnému zatajení trestného činu, a to ať už ze studu, nebo kvůli obavám z vyšetřování a jeho dopadu, jak již bylo výše uvedeno.

Setkáváme se i s nepravdivými podněty k vyšetřování sexuálních trestných činů. Ty mohou zapříčinit jen těžko napravitelné škody v osobním i pracovním životě pachatele, které už často nenapraví ani pozdější zproštění viny. Neblahé následky může křivé obvinění přinést i oběti a vyšetřovacím orgánům. Při promýšlení vymyšlené události si musí oběť vykonstruovat událost, kterou nezažila, a to tak, aby její popis kvalitou odpovídal skutečně prožitému zážitku. Dále musí oběť působit věrohodně, aby vzbuzovala dojem ztrápené oběti. Běžně pak dochází k situaci, kdy proti sobě stojí výpověď pachatele a oběti a k vyřešení těchto situací je nutné využít znaleckých psychologických posudků.⁸⁸ Důvodem křivých obvinění bývá pomsta, u dětí pak chorobná (sexuální) fantazie.

---

⁸⁸ ČÍRTKOVÁ, Ludmila, Doc. PhDr., CSc. Křivá obvinění ze sexuálních trestných činů. *Kriminalistika: Čtvrtletník pro kriminalistickou teorii a praxi*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2017/2, 95-109. ISSN 1210-9150.

12. Úkony spojené s vyšetřováním sexuálních trestných činů

Pro přehlednost je vhodné rozdělit tyto úkony spojené s vyšetřováním sexuálních trestných činů, na tři kategorie – začáteční úkony, vyšetřovací verze a následující úkony.

a) začáteční úkony

– výslech oznamovatele

Náležitosti výslechu oznamovatele nalezneme v §59 odst. 5 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (*dále jen „trestní řád“*). U výslechu je zásadní, zda oznamovatelem je svědek očitý nebo zprostředkovaný. Očitý svědek viděl spáchání trestného činu přímo, tudíž je dotazován na přesný popis místa činu, pachatele, oběti, jejich jednání, čas spáchání a další podrobnosti. U zprostředkovaného svědka je zjišťováno stejné, avšak s tím rozdílem, že zájem vyšetřovatele směřuje také na osobu, od které svědek tyto informace získal.

K jiné situaci dochází u výslechu oběti sexuálně motivovaného trestného činu, protože zde je nutné zacházet s oznamovatelem citlivěji, odhadnout snahu oběti zatajit některé informace, či naopak snahu přidat některé části, ke kterým nedošlo, v úmyslu usvědčit co nejrychleji pachatele.

Ještě vyšší opatrnost je nutná při výslechu dětských obětí, u kterých se v souvislosti se sexuálními trestnými činy využívají demonstrační pomůcky „Jája a Pája“, na kterých může dítě vyšetřovateli ukázat, k čemu při trestném činu došlo.⁸⁹Jája a Pája se používají pro děti, které nemohou dobře popsat detaily spáchaného trestného činu, ať kvůli jejich nízkému věku, či kvůli studu nebo neznalosti. Děti se vyslychají v neformálním prostředí, aby bylo sníženo trauma dítěte z výslechu na minimum.⁹⁰

---

⁸⁹ PORADA, Viktor. *Kriminalistická metodika vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-042-0.s.71,72

⁹⁰ *Policie České republiky – KŘP Královéhradeckého kraje: Loutky "JÁJA a PÁJA" snižují trauma dětí při výslechu* [online]. 2018 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/jaja-a-paja.aspx>

Obrázek č. 1 – demonstrační pomůcky Jája a Pája⁹¹

---

⁹¹ MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika. 2.*, přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2004. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 80-7179-878-9.s.470

– **ohledání místa činu**

U sexuálních trestných činů dochází především k ohledání těla oběti a pachatele.

U trestných činů týkajících se výroby a šíření pornografie se prohledávají dvě místa, prvním z nich je místo, kde byla pornografie vyráběna, druhým je místo, kde došlo k proději těchto pornografických materiálů. Nejzajímavějším je místo, kde došlo k výrobě pornografického materiálu, protože zde můžeme nalézt techniku, kterou došlo k této výrobě, ale i jiné stopy, například kulisy využívané při natáčení, stopy pachatelů i obětí, apod.

– **prohlídka těla oběti a pachatele**

Na těle oběti bývají nalezeny nejdůležitější stopy. Jedná se o stopy zápasu, ze kterých můžeme vyvodit užití násilí, nebo naopak, že si oběť tyto stopy přivodila sama, z důvodu fingování spáchání trestného činu.

Pokud je znám pachatel a jeho pohyb, dochází také k ohledání jeho těla a oděvu, na kterém můžou být viditelné stopy po zápasu a násilí.⁹²

– **pátrání po pachateli**

Pokud dojde k situaci, kdy známe identitu pachatele, ale nevíme, kde se nachází, je nutné pachatele vypátrat. Vyhledávání pachatele provádí specializované složky kriminalistů, které k pátrání využívají ověřené kriminalistické metody a informační systémy, jakými jsou například PATROS nebo PATRMV.⁹³

Mezi obecné zásady pátrání po pachateli patří zákonnost, cílevědomost, ostražitost a etika postupu.

Pokud bychom se podívali na obecnou metodiku pátrání po osobách, musíme samozřejmě brát v potaz, že každý případ je jiný a je potřeba pátrání mu uzpůsobit, ale obecně můžeme vymežit čtyři základní etapy, které jsou nutné u všech trestných činů. Jedná se o *přípravu pátrání, zahájení a vyhlášení pátrání, vlastní realizaci pátrání a ukončení pátrání*.

---

⁹² STRAUS, Jiří. *Kriminalistická metodika*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-124-3.s.134,135

⁹³ RYBÁŘ, Miroslav. *Základy kriminalistiky: (vybrané kapitoly pro studenty povinně volitelného předmětu právnických fakult)*. Dobrá Voda u Pelhřimova: A. Čeněk, 2001. Právnické učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 80-86473-03-1.s.175

Během přípravy pátrání vyšetřovatel nashromáždí všechny potřebné informace, které potřebuje (u pátrání po pachateli se jedná zejména o co nejvíc z těchto informací: příjmení a jméno pachatele, rodné číslo, datum narození, místo narození, státní občanství, pohlaví, místo pobytu, osoby blízké (rodina, partner/ka), přezdívky a falešná jména, popis osoby, fotografie, videozáznamy, popis oblečení pachatele, stopy jako daktyloskopické otisky, biologický materiál, atd.)

Pokud vyšetřovatel nashromáždí dostatečné informace k identifikaci pachatele, může přejít k zahájení pátrání, které vyhlásují oddělení obecné kriminality Policie ČR a úřad služby kriminální policie a vyšetřování.

Samotné pátrání po osobě probíhá v těchto formách: pátrání prováděné při výkonu služby policisty, pátrací akce, domovní a osobní prohlídky, kontroly osob podezřelých nebo nacházejících se v místech se zvýšeným výskytem kriminality. K pátrání jsou využívány dostupné technické prostředky a informační systémy, služební psi, policejní vrtulníky, hromadné sdělovací prostředky, lustrace v evidenci Policie ČR a ve správních evidencích, policejní věstník, a další pátrací pomůcky.

Pátrání může být *přerušeno*, a to zejména z důvodu, že osoba, po které bylo pátráno, zemřela nebo byla prohlášena za mrtvou nebo se zdržuje v cizině a nelze ji vydat do ČR.

K *ukončení* pátrání dochází, pokud je pachatel nalezen, umřel, pominul-li důvod pátrání nebo pokud marně uplynula promlčecí doba.

b) vyšetřovací verze

U sexuálních trestných činů je vyšší nutnost počítat ve vyšetřovací verzi s možností předstírání trestného činu. Typickými vyšetřovacími verzemi jsou tyto tři:

- mezi pachatelem a obětí je určitý vztah; pachatel se uchýlil k trestnému činu, protože nedokáže navázat styky k uspokojení sexuálních potřeb a nebo byl obětí odmítnut
- mezi pachatelem a obětí není žádný vztah; pachatel delší dobu neměl sexuální styk, nedokáže navázat styk, je výrazně pohlavně potentní nebo se jedná o recidivistu, či sexuálního devianta

- k trestnému činu vůbec nedošlo, z nějakého důvodu byl trestný čin zinscenován nebo předstírán⁹⁴

Dále je možné vyšetřovací verze rozčlenit, a to z několika hledisek:

- podle *motivů* pachatele
  - pachatele motivovala provokace oběti
  - pachatel trpí sexuální parafilii
  - pachatel je vůči oběti agresivní
- podle *vztahu* pachatele a oběti
  - oběť je náhodná, s pachatelem se nezná
  - oběť je osobou citově blízkou pachateli, motivem je zkratové jednání pachatele, snížení ovládacích schopností vlivem pozitivním omamných látek, aj.
  - oběť je osobou známou pachateli, bez užší citové vazby
- podle *místa a způsobu* spáchání trestného činu
  - jedná se o náhodný sexuální útok
  - jedná o předem připravený a naplánovaný sexuální útok
  - jedná se o útok pod vlivem prostředí a okolností (například diskotéka)
  - jedná se o útok, při kterém byla oběť uvedena do stavu bezbrannosti
  - nebo se jedná o útok, při kterém pachatel využil závislosti oběti na jeho osobě⁹⁵

c) následující úkony

– výslech obviněného

Při výslechu osoby obviněné ze spáchání trestného činu se sexuálním podtextem musí vyšetřovatel dbát ohled na intimní charakter případu. Vhodné je nechat obviněného hovořit zvlášť o svém životě obecně a zvlášť o svém intimním životě. Ideální je, aby obviněný mluvil o tomto spontánně a vyšetřovatel byl pouhým posluchačem.

Obviněný musí popsat vztah, který má nebo měl s obětí, popřípadě okolnosti jejich prvního kontaktu. Důležitý je jeho pohled na situaci, jeho motiv a

---

⁹⁴ MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2004. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 80-7179-878-9.s.472

⁹⁵ PORADA, Viktor. *Kriminalistická metodika vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-042-0.s.73

reakce poškozené osoby na jeho sexuálně motivované jednání. Dále by měl obviněný popsat celý průběh spáchaného trestného činu, včetně posledních detailů, které mohou být významné. Na závěr může vyšetřovatel obviněnému předložit získané důkazy, u kterých může po obviněném požadovat vysvětlení.

Pokud obviněný tvrdí, že k danému trestnému činu vůbec nedošlo, je nutné dotázat se ho na motiv, který podle něj poškozený k fingoání trestného činu má a další okolnosti, které by mohli jeho tvrzení potvrdit.

– **výslech oběti nebo osoby poškozené**

I při výslechu oběti je nutné, jak už bylo mnohokrát řečeno, jednat opatrně s ohledem na intimní charakter věci. Pokud je obětí muž, vyslýchat by ho měl starší, zkušený kriminalista, a naopak ženu žena. Toto může pomoci osobě poškozené k překonání studu, získání důvěry a celkovému uvolnění. Průběh výslechu je v podstatě totožný s výslechem obviněného ze spáchaní předmětného trestného činu.

V případě, že mají vyšetřovatelé podezření na lživé obvinění ze spáchaní trestného činu, je vhodné podle toho upravit výslechy dotyčných. Děti je vhodné vyslýchat bez přítomnosti jejich rodičů a dalších osob, u kterých je podezření, že by mohli dítě motivovat k udání lživé výpovědi. Tyto oběti, ať už děti nebo dospělé, je nutné při výslechu podrobit otázkám, ze kterých je možné určit, zda se daný trestný čin skutečně stal. Ověření je možné pomocí otázek na detailní popis místa, kde se údajný trestný čin stal, detailní popis průběhu trestného činu, apod. Velmi využívanou metodou je zde prověrka výpovědi na místě činu, protože zde se nejlépe díky detailům ověří, zda k danému trestnému činu došlo a jak. U dospělých jedinců je možné připomenout trestní odpovědnost osob za křivou výpověď a křivé obvinění a hrozící tresty za její porušení.⁹⁶

– **konfrontace**

Konfrontace se dle §104a trestního řádu použije v případě, kdy výpověď obviněného v závažných okolnostech nesouhlasí s výpovědí svědka nebo spoluobviněného, poté se může obvinění postavit svědkovi nebo spoluobviněnému tváří v tvář. Dle sedmého odstavce tohoto ustanovení se

---

⁹⁶ MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika. 2.*, přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2004. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 80-7179-878-9.s.473

konfrontace využívá výhradně před soudem, dříve pouze výjimečně.⁹⁷ Smyslem konfrontace je silné psychologické působení na obě osoby, které vzniká jejich postavením tváří v tvář. Díky tomu je možné objasnit rozpory mezi jejich výpověďmi, ale také získat zcela nové důkazy.⁹⁸

– **prověrka výpovědi na místě činu**

Úpravu nalezneme v §104e trestního řádu a k využití dochází, pokud je za potřebí osobní přítomnost podezřelého, obviněného nebo svědka doplnit nebo upřesnit údaje důležité pro trestní řízení, které se vztahují k určitému místu.⁹⁹

Prověrka výpovědi na místě činu probíhá tak, že vyslechnutá osoba dobrovolně ukáže místa a objekty spojené s vyšetřovanou událostí, popíše na místě všechno potřebné k vyšetřování a demonstruje některé činnosti. Při tomto kriminalista porovnává výpověď s faktickým stavem na místě a dokumentuje průběh výpovědi na místě.¹⁰⁰

– **rekognice**

Rekognice je upravena v §104b trestního řádu jako úkon, který se koná, je-li pro trestní řízení důležité, aby podezřelý, obviněný nebo svědek znovu poznal osobu nebo věc a určil tím jejich totožnost.

U sexuálních trestných činů není rekognice příliš často využívána, protože pro oběť může být opětovné spatření pachatele velmi traumatizující. Nepříjemné zážitky ze spáchaného trestného činu se mohou oběti připomenout a její trauma se může dokonce stupňovat.¹⁰¹

– **vyšetřovací pokus**

Upraveno v §104c trestního řádu, kde se můžeme dočíst, že vyšetřovací pokus se koná, mají-li být pozorováním v uměle vytvořených nebo obměňovaných podmínkách prověřeny nebo upřesněny skutečnosti zjištěné

---

⁹⁷ Ustanovení §104a trestního řádu

⁹⁸ STRAUS, Jiří. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 80-86898-40-7.s.125-132

⁹⁹ Ustanovení §104e trestního řádu

¹⁰⁰ STRAUS, Jiří. *Kriminalistická taktika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 80-86898-40-7.s.140-145

¹⁰¹ STRAUS, Jiří. *Kriminalistická metodika*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-124-3.s.137

v trestním řízení, popřípadě zjištěné v trestním řízení, popřípadě zjištěny nové skutečnosti důležité pro trestní řízení.¹⁰²

Při vyšetřovacím pokusu prováděném v rámci vyšetřování sexuálního trestného činu je nutné dát pozor na to, aby nedošlo ke snižování lidské důstojnosti nebo ohrožení účastníku na zdraví. Pokud není účast poškozené osoby nevyhnutelná, použije se pro účely vyšetřovacího pokusu dvojník. Pokud je poškozeným dítě a hrozilo by tak ohrožení duševního nebo mravního vývoje tímto pokusem, pokus se vůbec neprovede.¹⁰³

– **rekonstrukce trestného činu**

Rekonstrukce se dle §104d koná, má-li být obnovením situace a okolnosti, za kterých byl trestný čin spáchán nebo které k němu mají podstatný vztah, prověřena výpověď podezřelého, obviněného, spoluobviněného, poškozeného nebo svědka, jestliže jiné důkazy provedené v trestním řízení nepostačují k objasnění věci.

– **expertizy**

Expertiza, neboli znalecký posudek je v případě vyšetřování trestných činů se sexuální podtextem velmi často využívaná. Jde zejména o tyto expertizy:

– *soudně lékařská expertiza*

Jedná se o vyšetření, kterým se zjišťuje, zda na těle pachatele a oběti jsou známky násilí, soulože a jiného sexuálního jednání, dále se ověřuje tělesný vývin dotýčných (zda osoby mohli vyvinout násilí a popřípadě klást odpor), zda k činu mohlo dojít uvedeným způsobem, u žen zjišťujeme, zda měly pohlavní styk ještě před trestným činem nebo zda jsou těhotné a v jakém stádiu. Dále se ověřuje, zda trestný čin zanechal zdravotní následky na osobách, zda osoby netrpí pohlavními chorobami.

– *soudně psychiatrická expertiza*

Tímto vyšetřením je možné odhalit, zda pachatel trpí duševní poruchou a jakou. Dále se určí, jak se jeho porucha přesně projevuje, zda je zde předpoklad pro recidivu pachatele, jestli je pachatel nebezpečný pro svoje okolí a neměl by se tak pohybovat na svobodě, z toho vyplývá případné ústavní léčení nebo jiné

¹⁰² Ustanovení §104c trestního řádu

¹⁰³ STRAUS, Jiří. *Kriminologická metodika*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-124-3.s.137

opatření. Někdy se díky této expertize může odhalit i chorobné lhaní a tedy křivé obviňování z trestných činů.

– *sexuologická expertiza*

Slouží k odhalení stavu vývinu pohlavních orgánů obviněného, jeho schopnosti soulože a oplodnění, pohlavních zkušenosti a způsobu pohlavního uspokojení. Ověřován je dotyčný také z hlediska případných sexuálních deviací, které vyplývají ze způsobů pohlavního uspokojení a mohou se tedy prokázat na tom, při které činnosti v rámci trestného činu pachatel pocíval největší ukojení.

– *kriminalistická expertiza*

V rámci kriminalistické expertizy jsou zjišťovány biologické stopy (biologická expertiza), totožnost pachatele dle otisku chrupu, částí těla, totožnosti obuvi a oděvu (trasologická expertiza). K identifikaci pachatele se také využívají mikrostopy, kterými jsou například vlákna z oděvů, otěry, apod. (chemická expertiza).

Do vyšetřování sexuálních trestných činů je v některých případech zapojena také široká veřejnost. Jedná se výpomoc při hledání pachatelů sexuálních trestných činů, kteří jsou společností obzvláště odsuzováni. Při používání veřejnosti prostřednictvím médií je potřeba myslet na ochranu a soukromí oběti.¹⁰⁴

---

¹⁰⁴ MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2004. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 80-7179-878-9.s.475,476

13. Prevence sexuálních trestných činů

Téma prevence sexuálních trestných činů a kriminality obecně je stále velmi aktuálním problémem v naší společnosti. Existuje celá řada různorodých názorů, jak trestným činům předcházet a snížit tak kriminalitu.

Vzhledem k tomu, že u sexuálních trestných činů se setkáváme s velkou různorodostí obětí, míst činů, velmi vysokým počtem nenahlášených případů a dalšími komplikacemi, není jednoduché připravit účelné programy prevence. Dalším problémem může být také tenká hranice mezi sexuálními napadeními a domácím násilím, obzvláště pak u případů, které se stanou v rodině.

Prevenci můžeme rozdělit do několika skupin. První z nich je *primární prevence u potencionálních obětí*. Tato prevence by měla potencionální oběti upozorňovat a připravovat na nečekané útoky. V poslední době k tomu dochází díky zveřejňování informací, jak se vyhnout nebezpečným situacím, ale i díky kurzům sebeobrany.

Další skupinou je *primární a sekundární prevence u potencionálních pachatelů*. Z mnohých výzkumů vyplývá například to, že pachatelé znásilnění jsou obvykle muži, kteří mají psychiatrické poruchy, vyrůstali v neúplné nebo pěstounské rodině, jsou dlouho nezaměstnaní, apod. Z toho může plynout, že je v rámci prevence vhodné pomoci například těm, kteří vyrůstali v pěstounské rodině. Ale jen zlomek ze všech mužů vyrůstajících v pěstounské rodině se skutečně stane pachatelé sexuálních trestných činů. Uvědomme si také, že pokud na chlapce začneme v rámci prevence nahlížet jako na potencionální pachatele znásilnění, může to významně narušit jejich vývoj. Jak tedy předem vytipovat potencionální pachatele zůstává nezodpovězenou otázkou.

Tericální prevence s cílem zamezit další viktimizaci spočívá v práci s oběťmi, které již sexuální trestné činy zažily a snaží se jim pomoci překonat tuto zkušenost.

Terciální léčba sexuálních delikventů zaměřená na prevenci nových incidentů je často pachatelé připojena k trestu odnětí svobody nebo někdy dokonce místo něj, je ověřenou metodou prevence recidivy. Jako efektivní se jeví také lékařské praktiky, jako kastrace nebo hormonální léčby. Z průzkumů dále vyplývá, že k recidivě často dochází u pachatelů, kteří léčbu nedokončili.¹⁰⁵

---

¹⁰⁵ STEVENS, Alex, Isabel KESSLER a Katrin STEINACK. *Přehled osvědčených postupů při prevenci různých typů násilí v Evropské unii*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2007. Prameny (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 978-80-7338-058-8.s.41-43

Prevence sexuálních trestných činů je u nás založena především na práci Policie ČR, která má za úkol aktivně hlídat místa, která jsou potenciaálními místy páchaní těchto činů, jedná se například o okolí škol, hřišť, diskotéky, apod. Dále má velký význam ochranné sexuologické léčení pachatelů sexuálních trestných činů, která je důležitá vzhledem k možné recidivě těchto pachatelů.¹⁰⁶ Nemalou roli hraje také výchovná a osvětová činnost, na které se podílejí především školy, ale i jiné organizace, které organizují například sexuologické poradny pro veřejnost. Posledním, ale dá se říct nejvýznamnějším článkem, který se podílí na prevenci nejen u nás, jsou rodiny. Péče o dítě v rodině a jeho výchova mají totiž obrovský význam, což dokazuje i to, že významná část pachatelů pochází z neúplných rodin.

Pokud se podíváme pro příklad na prevenci komerčního sexuálního zneužívání dětí, úkoly zde plní ministerstva, a to školství, mládeže a tělovýchovy, práce a sociálních věcí, vnitra, zdravotnictví, spravedlnosti, ale i nevládní a charitativní organizace. Základním stavebním kamenem je zde přístup osob, které mají nejvyšší podíl na výchově dětí, tedy rodičů a učitelů. Tato výchova dětí, která má za úkol dětem vštěpit základní prvky právního vědomí, je základem pro chování celé populace. Dalším prvkem, který se podílí na prevenci spočívá ve vytipování rizikových osob, míst a situací, kde hrozí komerční sexuální zneužívání dětí. Cílem je zamezit vzniku těchto situací a snížit tak počet případů zneužívání. Třetím bodem je zamezení opakovaných zneužívání u případů, u kterých již ke komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí došlo. Tuto práci mají na starost policisté, lékaři, psychologové, ale hlavně rodiče dětí, které se staly oběťmi. Smyslem je minimalizovat škody, které na dítěti vznikly a zabránit opakování činu.

Také na prevenci tohoto trestného činu pracují různé organizace, které zakládají telefonní linky bezpečí, chráněná bydlení a provádějí další činnosti, o jejichž možnostech je nutné děti, ale i dospělé, dostatečně informovat.¹⁰⁷

Jednou z nejznámějších organizací u nás, která pomáhá obětem, ale i svědkům trestných činů je Bílý kruh bezpečí, z.s. Tento spolek nabízí pomoc prostřednictvím poskytnutí právních informací, psychologického a sociálního poradenství, ale i prostřednictvím užitečných rad a informací pro oběti kriminality

---

¹⁰⁶ MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2004. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 80-7179-878-9.s.476

¹⁰⁷ PORADA, Viktor. *Kriminalistická metodika vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-042-0.s.74,75

nebo domácího násilí. Dále je spolek provozovatelem bezplatné nonstop telefonní linky nebo celostátní sítě poraden, které můžeme najít napříč celou republikou.¹⁰⁸

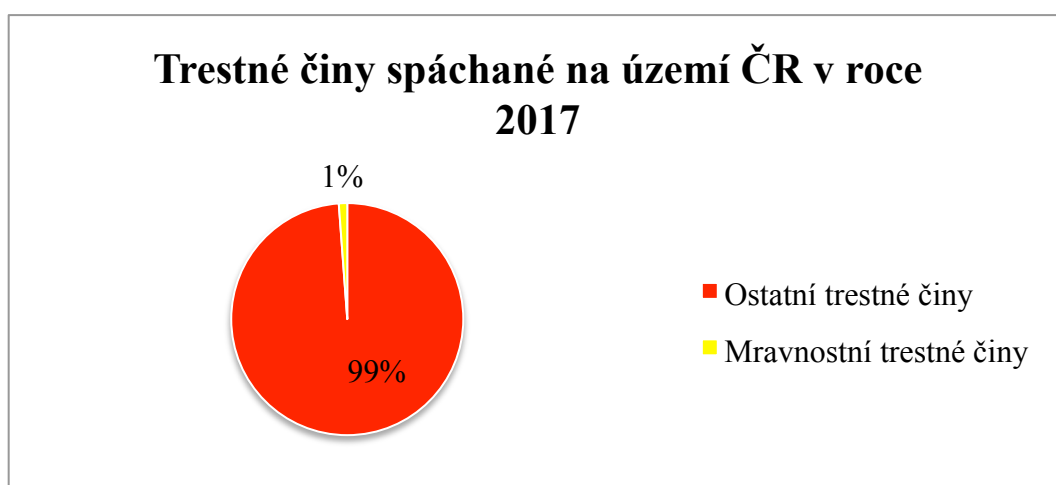
Dalším velmi efektivním prostředkem prevence mravnostní, ale i jiné, například majetkové kriminality, jsou kamerové systémy. Tyto systémy pomáhají snižovat počet trestných činů, ale i odhalovat spáchané činy.

---

¹⁰⁸ *Bílý kruh bezpečí: Poslání a činnost* [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.bkb.cz/o-nas/poslani-a-cinnost/>

14. Statistické údaje

Tato kapitola se věnuje statistickým údajům, týkajícím se statistikám sexuálních trestných činů, které jsou získané z webových stránek Policie ČR. Informace vycházejí z takticko-statistické klasifikace kriminality Policie ČR. Zaměřila jsem se pouze na statistiku minulého roku. Nejprve se zaměříme na porovnání všech trestných činů vůči mravnostním činům, dále se podíváme na statistiku vybraných mravnostních trestných činů a na závěr jsem vyhledala statistiku Plzeňského kraje, tedy kraje, kde žiji.

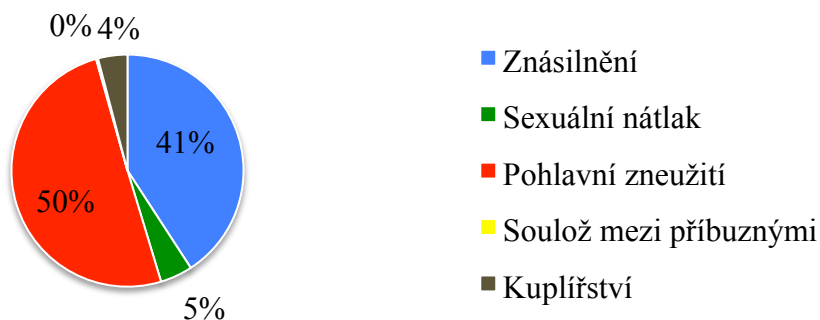

Graf č. 1 – trestné činy spáchané na území ČR v roce 2017¹⁰⁹

Z tohoto grafu jasně vyplývá, že mravnostní trestné činy tvoří minimum v rámci všech trestných činů spáchaných na našem území. V minulém roce bylo Policií České republiky zaregistrováno celkem 2.363 mravnostních trestných činů, všech trestných činů potom bylo 202.303. Otázkou samozřejmě zůstává, ke kolika mravnostním trestným činům skutečně došlo, protože řada z nich jistě nebyla nahlášena.

¹⁰⁹ Policie České republiky: *Statistické přehledy kriminality* [online]. 2018 [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/archiv-statistiky-statisticke-prehledy-kriminality.aspx>

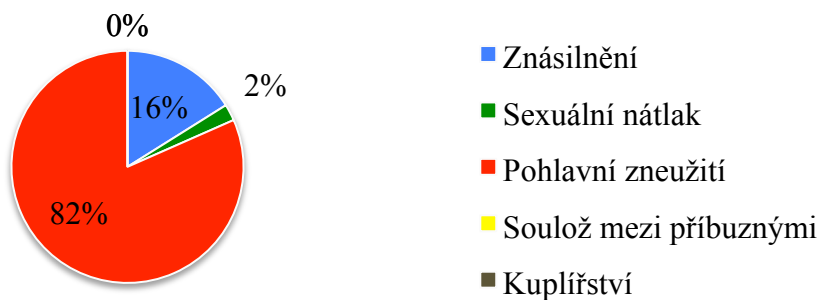
Některé mravnostní trestné činy spáchané na území ČR v roce 2017

Graf č. 2 – některé mravnostní trestné činy spáchané na území ČR v roce 2017¹¹⁰

Další graf zobrazuje podíl vybraných mravnostních trestných činů spáchaných v roce 2017 na našem území. Dle statistik Policie ČR bylo nejčastějším nahlášeným trestným činem pohlavní zneužití, ke kterému došlo celkem 737 krát, na druhém místě bylo znásilnění s 598 případy nahlášení. Naopak u trestného činu soulož mezi příbuznými nedošlo k žádnému nahlášení, což samozřejmě opět neznamená, že by k žádnému spáchání nedošlo.

Mravnostní trestné činy spáchané mládeží na území ČR v roce 2017

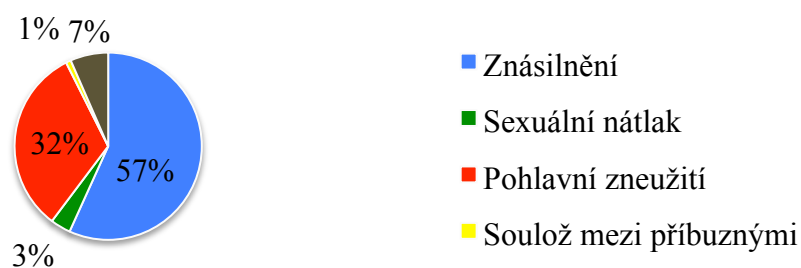
Graf č. 3 – některé mravnostní trestné činy, které na území ČR v roce 2017 spáchala mládež¹¹¹

Na grafu můžeme vidět, jak velká část vybraných mravních trestných činů byla spáchána mládeží. Nejčastěji zde docházelo k trestnému činu pohlavního zneužití, který byl registrován dokonce 71 krát. Dále byli pachatelé ve věku mladistvých obviněni z trestného činu znásilnění a sexuálního nátlaku.

¹¹⁰ Policie České republiky: *Statistické přehledy kriminality* [online]. 2018 [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/archiv-statistiky-statisticke-prehledy-kriminality.aspx>

¹¹¹ Policie České republiky: *Statistické přehledy kriminality* [online]. 2018 [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/archiv-statistiky-statisticke-prehledy-kriminality.aspx>

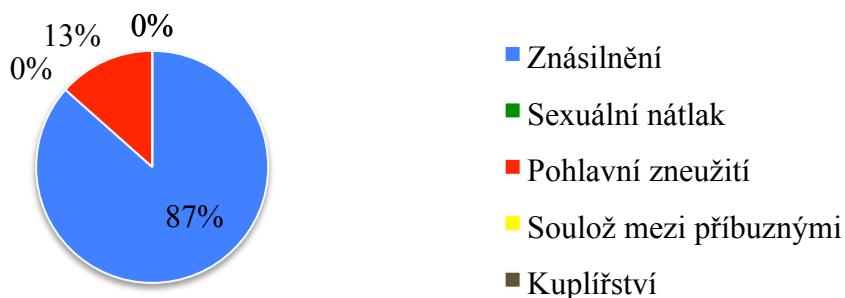
Některé mravnostní trestné činy spáchané opakovaně trestanými osobami na území ČR v roce 2017

Graf č. 4 – některé mravnostní trestné činy, které byly v roce 2017 spáchany na území ČR opakovaně trestanými pachatelí¹¹²

U pachatelů sexuálně motivovaných trestných činů je obvyklé, že se jedná o pachatele, kteří již v minulosti spáchali jiný druh trestného činu. To potvrzuje i statistika vybraných trestných činů. Například u trestného činu znásilnění se z celkových 598 nahlášených trestných činů jednalo o 130 případů, kdy pachatelé již byli trestaní za spáchání nějakého trestného činu.

Některé mravnostní trestné činy spáchané pod vlivem na území ČR v roce 2017

Graf č. 5 – některé mravnostní trestné činy spáchané pod vlivem na území ČR v roce 2017¹¹³

Z vybraných trestných činů dochází k páchaní pod vlivem nejčastěji u trestného činu znásilnění, dále pak dochází k trestnému činu pohlavního zneužití.

¹¹² Policie České republiky: Statistické přehledy kriminality [online]. 2018 [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/archiv-statistiky-statisticke-prehledy-kriminality.aspx>

¹¹³ Policie České republiky: Statistické přehledy kriminality [online]. 2018 [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/archiv-statistiky-statisticke-prehledy-kriminality.aspx>

Mravnostní kriminalita	Plzeňský kraj	Plzeň- město	Plzeň- venkov	Domažlice	Klatovy	Tachov	Rokycany
2014	107	57	17	8	11	10	4
2015	104	44	20	14	9	9	8
2016	127	49	32	13	9	14	10
2017	116	40	23	15	16	15	7

Tabulka č. 1 – mravnostní kriminalita v Plzeňském kraji v letech 2014 - 2017¹¹⁴

Z tabulky vyplývá, ke kolika trestným činům došlo v Plzeňském kraji, a ke kolika v jeho konkrétních částech. Z čísel můžeme vyzorovat, že v uplynulých čtyřech letech nedošlo v Plzeňském kraji k žádné výrazné změně, tyto trestné činy jsou páchany téměř ve stejné hojnosti.

	rok 2017	rok 2016	srovnání s rokem 2016
mravnostní trestné činy			
celkem	116	127	-11
znásilnění	31	34	-3
pohlavní zneužívání	43	41	+2

Tabulka č. 2 – srovnání mravnostních trestných činů v letech 2016 a 2017 na území Plzeňského kraje¹¹⁵

V poslední tabulce můžeme sledovat vývoj v posledních dvou letech. Velmi pozitivní zprávou je to, že celkově spáchaných trestných mravnostních činů ubylo, i když číslo 116 je pořád velmi vysoké a alarmující. Pokud se podíváme na konkrétní trestné činy, znásilnění a pohlavní zneužití, jejich počty se významně nezměnily.

¹¹⁴ *Policie České republiky – KŘP Plzeňského kraje: Statistika kriminality za rok 2017* [online]. por. Mgr. Markéta Fialová, 2018 [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/statistika-kriminality-za-rok-2017.aspx>

¹¹⁵ *Policie České republiky – KŘP Plzeňského kraje: Statistika kriminality za rok 2017* [online]. por. Mgr. Markéta Fialová, 2018 [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/statistika-kriminality-za-rok-2017.aspx>

15. Závěr

Trestné činy, které mají sexuální podtext sice nejsou zdaleka nejčastěji páchanými trestnými činy, ale zato se jedná o jedny z nejzávažnějších. Trestné činy tohoto typu zasahují do nejintimnějších sféry obětí, zasahují do jejich zdraví, a to fyzického, ale hlavně i psychického. Spáchání trestného činu na oběti může oběti přinést doživotní následky v podobě poruch spánku, neschopnosti navázat partnerský vztah, depresí, které mohou někdy vést dokonce až k sebevražedným myšlenkám, apod. Mezi širokou veřejností panuje mnoho stereotypních přesvědčení o sexuálních trestných činech, přičemž tradičním je přesvědčení o tom, že ke znásilnění dochází cizí osobou v noci, venku a za použití značného násilí vůči oběti. Opak je pravdou, jak již bylo řečeno, a jak vyplývá z mnohých výzkumů, ke znásilnění sice skutečně obvykle dochází v noci, ale pachatelem je nejčastěji osoba blízká osobě oběti a dochází k tomu pak nejčastěji v domácím prostředí. Toto je jen jeden z mnoha příkladů, na kterém si můžeme ukázat, že v naší společnosti panuje alarmní nedostatek prevence sexuálních trestných činů. Účinná prevence by totiž přinesla více informací mezi občany, kteří by se díky tomu mohli přestat bát o těchto věcech hovořit, jako tomu je nyní. Ze statistik Policie ČR vyplývá, že průměrně dojde každý den k nahlášení více než dvou případů znásilnění, což je z mého pohledu nepřijatelně vysoké číslo. Ještě horší je ale to, že kolika případům znásilnění, ale i jiných trestných činů se sexuálních podtextem, každý den dochází, ale k jejich oznámení nedojde možná vůbec nikdy. Myslím si tedy, že bychom se měli snažit zbavit veřejnost předsudků, aby se oběti nemusely bát nahlásit trestné činy a mohly tak pomoci k dopadení pachatelů těchto činů. Zde totiž nesmíme zapomínat na to, že u pachatelů těchto činů by nemělo společnosti záležet pouze na potrestání, ale také na případné léčbě pachatelů, pokud je potřebná.

V současné době hýbe světem kampaň „MeToo“, která se snaží upozornit na sexuální obtěžování, které, i když se o něm mluví velmi málo, je na denním pořádku velké části populace ženské, ale i mužské. Kampaň se potýká s řadou odpůrců, kteří se jí často snaží zlehčovat. Případů sexuálního zneužívání známe z médií mnoho, dotýkají se známých sportovců, režiséru, ale i prezidentů. Podle mého názoru, ale určitou formu sexuálního obtěžování zažilo opravdu neuvěřitelně velké množství z nás (například v zaměstnání) a mělo by se o něm proto mluvit. Ale nejen o něm, uvědomme si, že žijeme ve světě, kde jsou

neustále odsuzovány oběti znásilnění, kterým bývá přičteno, že „si o to samy řekly“.

Z mého pohledu se ještě o trochu horší případy jedná, když jsou tyto skutky páčány na dětech. I zde považuji za nejdůležitější prevenci a osvětu, protože pokud budeme vzdělanější v této oblasti, budeme schopni dříve rozpoznat trápení dětí v našem okolí a tak mu budeme moci rychleji zamezit. Jak jsem již ve svojí práci uvedla, při vyšetřování činů spáchaných na dětech jsou používány speciální postupy a provádí je proškolení specialisté v prostorech, speciálně k tomu upravených. To je velkou výhodou, protože už to, že si dítě musí vzpomínat na nepříjemné zážitky, je pro něj velmi traumatizující a celkově může spáchaní činu definovat celý dospělý život této oběti.

Na závěr bych ráda uvedla, že během zpracování svojí práce jsem zjistila celou řadu šokujících informací, a to zejména co se týká činů, které byly spáchané, ale i v oblasti různých statistik. Pála bych si, aby se tyto, i když nepříjemné informace, více šířily mezi veřejností a abychom všichni byli ostražitější a snažili se tak zamezovat páčání těchto činů v našem okolí.

Cíl mojí práce, tedy popis metodiky vyšetřování sexuálních trestných činů, byl podle mého názoru splněn. Samozřejmě toto téma není možné celé obsáhnout v rozsahu mojí práce, snažila jsem se proto zvolit pouze ty hlavní a nejzajímavější informace z každé problematiky této metodiky.

16. Resumé

The theme of my work, the method of investigating sexual offenses, I chose because it is a very topical issue and also very serious. Sexual offenses occur in the neighborhood of each and every one of us, we see their cases very often in the media and on the Internet. These are some of the most serious crimes, because after their committing, the victims have consequences not only on the body but also on the soul. Consequences for victims of sexual offenses can be relatively fatal and affect the lifetime of the victim, which is particularly important for child victims whose development is impaired. Victims of these crimes usually can not help themselves, but they often do not help others, because they do not tell anyone about the crime, for fear or shame.

In my work, I first looked briefly at the diverse history of sexual offenses. Furthermore, I have focused on a brief description of individual crimes against human dignity in the sexual field. Then I focused on the method of investigating sexual offenses, where I looked at some typical ways of committing acts. The following chapter deals with very interesting issues of sex offenders, whose personality and motivation are often unbelievable. Separate chapters are also the victims of sexual offenses where sexual offenses can irrevocably alter their lives. Furthermore, I look at the traces typical of sexually related offenses, which are essentially the most interesting DNA method that makes it possible to accurately identify the perpetrators of the offense. Typical investigative situations for investigative situations in the investigation of sexual offenses that are contained in another chapter of my work are three, all of which are equally common, and for investigators the most difficult is a situation where it is not certain that the crime actually occurred. I also deal with the peculiarities of the subject of the investigation, the investigations received, the acts connected with the investigation of these crimes and the prevention of sexual offenses. Finally, I have searched for some statistical data that is relevant to the issue.

The aim of my work, which is to develop a methodology for investigating sexual offenses, was, in my view, fulfilled. Of course, this topic can not be totally covered in the scope of my work, so I was trying to choose only the main and most interesting information from every issue of this methodology.

17. Seznam použité literatury

17.1. Prameny

- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších zákonů

17.2. Literatura

- BLATNÍKOVÁ, Šárka, Petra FARIDOVÁ a Petr ZEMAN. *Násilná sexuální kriminalita - téma pro experty i veřejnost*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2014. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 978-80-7338-143-1.
- FRANCEK, Jindřich. *Zločin a sex v českých dějinách: manželské spory a sexuální kriminalita v raném novověku*. V Praze: Rybka Publishers, 2000. ISBN 80-86182-29-0.
- GRIVNA, Tomáš, Miroslav SCHEINOST a Ivana ZOUBKOVÁ. *Kriminologie*. 4., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-614-3.
- CHMELÍK, Jan. *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-739-6.
- JELÍNEK, Jiří. *Trestní právo hmotné: obecná část, zvláštní část*. 6. aktualizované a doplněné vydání. Praha: Leges, 2017. Student (Leges). ISBN 978-80-7502-236-3.
- KOVÁŘ, Petr. *Sexuální agrese: znásilnění z pohledu medicíny a práva*. Praha: Maxdorf, c2008. Jessenius. ISBN 978-80-7345-161-5.

- KUČHTA, Josef. *Kurs trestního práva: trestní právo hmotné : zvláštní část*. V Praze: C.H. Beck, 2009. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-047-8.
- MAREŠOVÁ, Alena. *Kriminální recidiva a recidivisté: (charakteristika, projevy, možnosti trestní justice)*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2011. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 978-80-7338-119-6.
- MUSIL, Jan, Zdeněk KONRÁD a Jaroslav SUCHÁNEK. *Kriminalistika*. 2., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2004. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 80-7179-878-9.
- PORADA, Viktor. *Kriminalistická metodika vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-042-0.
- RYBÁŘ, Miroslav. *Základy kriminalistiky: (vybrané kapitoly pro studenty povinně volitelného předmětu právnických fakult)*. Dobrá Voda u Pelhřimova: A. Čeněk, 2001. Právnické učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 80-86473-03-1.
- STEVENS, Alex, Isabel KESSLER a Katrin STEINACK. *Přehled osvědčených postupů při prevenci různých typů násilí v Evropské unii*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2007. Prameny (Institut pro kriminologii a sociální prevenci). ISBN 978-80-7338-058-8.
- STRAUS, Jiří. *Kriminalistická metodika*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-124-3.
- ŠÁMAL, Pavel, Oto NOVOTNÝ, Tomáš GŘIVNA, Jiří HERCZEG, Marie VANDUCHOVÁ a Rudolf VOKOUN. *Trestní právo hmotné*. 8., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7552-358-7.
- ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-428-5.
- UZEL, Radim a Miroslav MITLÖHNER. *Vybrané otázky lidské sexuality: texty k sociální práci*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2007. ISBN 978-80-7041-609-9.
- WEISS, Petr. *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika, léčba*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-419-9.
- WEISS, Petr. *Sexuální zneužívání - pachatelé a oběti*. Praha: Grada, 2000. Psyché (Grada). ISBN 80-7169-795-8.

17.3. Časopisy

- ČÍRTKOVÁ, Ludmila, Doc. PhDr., CSc. Křivá obvinění ze sexuálních trestných činů. *Kriminalistika: Čtvrtletník pro kriminalistickou teorii a praxi*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2017(2), 95-109. ISSN 1210-9150.

17.4. Ostatní

- *Bílý kruh bezpečí: Poslání a činnost* [online]. [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <https://www.bkb.cz/o-nas/poslani-a-cinnost/>
- *IROZHLAS: Je váš soused pedofil? V Polsku si to prověříte ve veřejném registru sexuálních delikventů* [online]. 2018 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/registr-pedofilu-a-nasilniku_1801020715_kro
- *IROZHLAS: V Česku nevznikne veřejně přístupný registr pedofilů* [online]. 2010 [cit. 2018-03-13]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/v-cesku-nevznikne-verejne-pristupny-registr-pedofilu-_201011181929_mtaborska
- *Lidovky.cz: Zneužili 18 chlapců. Trest-podmínka a 4,5 roku* [online]. 2008 [cit. 2018-03-09]. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/zneužili-18-chlapcu-trest-podminka-a-4-5-roku-fju-/zpravy-domov.aspx?c=A080411_113210_ln_domov_svo
- *Media centre: Violence against women* [online]. World Health Organization, 2017 [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs239/en/>
- *MVČR: Obchod s lidmi - Popis situace v obchodu s lidmi* [online]. 2018 [cit. 2018-03-09]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/obchod-s-lidmi-popis-situace-v-obchodu-s-lidmi-979350.aspx>
- *Nález Ústavního soudu Pl. ÚS 69/04 ze dne 8.3.2007*. Dostupné z <http://nalus.usoud.cz/Search/GetText.aspx?sz=Pl-69-04>
- *Národní informační centrum pro mládež: Prostituce - charakteristika* [online]. Barbora Bělíková, 2017 [cit. 2018-03-04]. Dostupné z: <http://www.nicm.cz/prostituce-charakteristika>

- *Novinky.cz: Zneužil přes dvacet chlapců, dostal osm let* [online]. 2009 [cit. 2018-03-09]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/krimi/160547-zneužil-pres-dvacet-chlapcu-dostal-osm-let.html>
- *Policie České republiky – KŘP hlavního města Prahy: Pohlavní zneužití* [online]. Policie ČR, 2018 [cit. 2018-03-01]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/zajimava-temata-pohlavni-zneuzeni.aspx>
- *Policie České republiky – KŘP Plzeňského kraje: Statistika kriminality za rok 2017* [online]. por. Mgr. Markéta Fialová, 2018 [cit. 2018-03-18]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/statistika-kriminality-za-rok-2017.aspx>
- *Policie České republiky – KŘP Královéhradeckého kraje: Loutky "JÁJA a PÁJA" snižují trauma dětí při výslechu* [online]. 2018 [cit. 2018-03-17]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/jaja-a-paja.aspx>
- *POMOC OBĚTEM TČ: Sexuální a mravnostní trestné činy* [online]. Policie ČR [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/sexualni-a-mravnostni-trestne-ciny.aspx>
- Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 1.6.2011, sp. zn. 3 Tdo 669/2011. Dostupné z <http://kraken.slv.cz/3Tdo669/2011>.
- *Úřad pro ochranu osobních údajů: Databáze DNA* [online]. Jan Folda, 2017 [cit. 2018-03-15]. Dostupné z: <https://www.uoou.cz/databaze-dna/ds-2479/p1=2479>
- *Wikiskripta: Sexuální delikvence* [online]. doc. MUDr. Jaroslav Zvěřina, CSc., 2014 [cit. 2018-03-09]. Dostupné z: https://www.wikiskripta.eu/w/Sexuáln%C3%AD_delikvence
- *Wikisofia: Grooming* [online]. 2013 [cit. 2018-03-09]. Dostupné z: <https://wikisofia.cz/wiki/Grooming>